

Södra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund

Årsredovisning 2020

Produktion och foto (om inte annat anges): Sandra Eldergren och Caroline Olsson, Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund © 2021

Dygnet runt, 365 dagar om året, finns vi för invånarnas säkerhet och upprätthåller beredskap för att hantera olika typer av olyckor.

Vi är omkring 500 anställda och tillsammans arbetar vi för att nå vår vision om **ett säkert och olycksfritt samhälle för alla.**

Innehållsförteckning

I. Inledning	6
1.1 Förbundsledningen har ordet	6
1.2 Uppdrag och mål	8
2. Förvaltningsberättelse	10
2.1 Verksamhetsutveckling	10
2.2 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	12
2.3 Händelser av väsentlig betydelse	14
2.4 Förväntad utveckling	24
2.5 Väsentliga personalförhållanden	26
2.6 Styrning och uppföljning av verksamheten	32
2.7 God ekonomisk hushållning	34
2.8 Ekonomisk ställning	35
2.9 Balanskravsutredning	35
3. Finansiella rapporter	36
4. Noter	38
5. Driftsredovisning	40
6. Investeringsredovisning	42

Förbundsdirectionen

Till Kommunfullmäktige i:
Bollebygds Kommun
Borås Stad
Marks Kommun
Svenljunga Kommun
Tranemo Kommun
Ulricehamns Kommun

Borås 2021-03-26

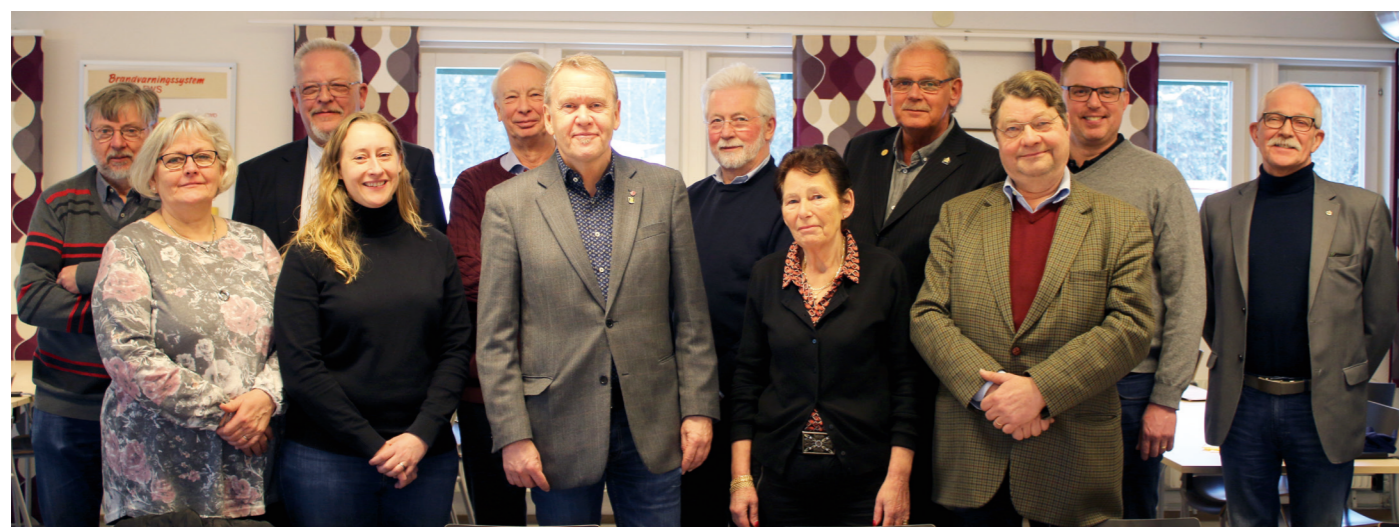
Förbundsdirectionen för Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund avlämnar denna årsredovisning.

Förbundsdirectionen

Rose-Marie Liljenby Andersson (S), Ordförande, Borås
Börje Eckerlid (C), Vice ordförande, Ulricehamn
Ulf Sjösten (M), Borås
Torsten Lindh (S), Svenljunga
Anders Brolin (S), Tranemo
Carl Pålsson (FR), Bollebygd
AnnSofi Turesson (S), Mark

Ersättare

Mohamed Farah (S), Borås
Anna Christensen (M), Borås
Johan Björkman (M), Svenljunga
Ingvar Idestrom (M), Ulricehamn
Stephan Bergman (M), Tranemo
Lars-Erik Olsson (S), Bollebygd
Peter Branshög (M), Mark

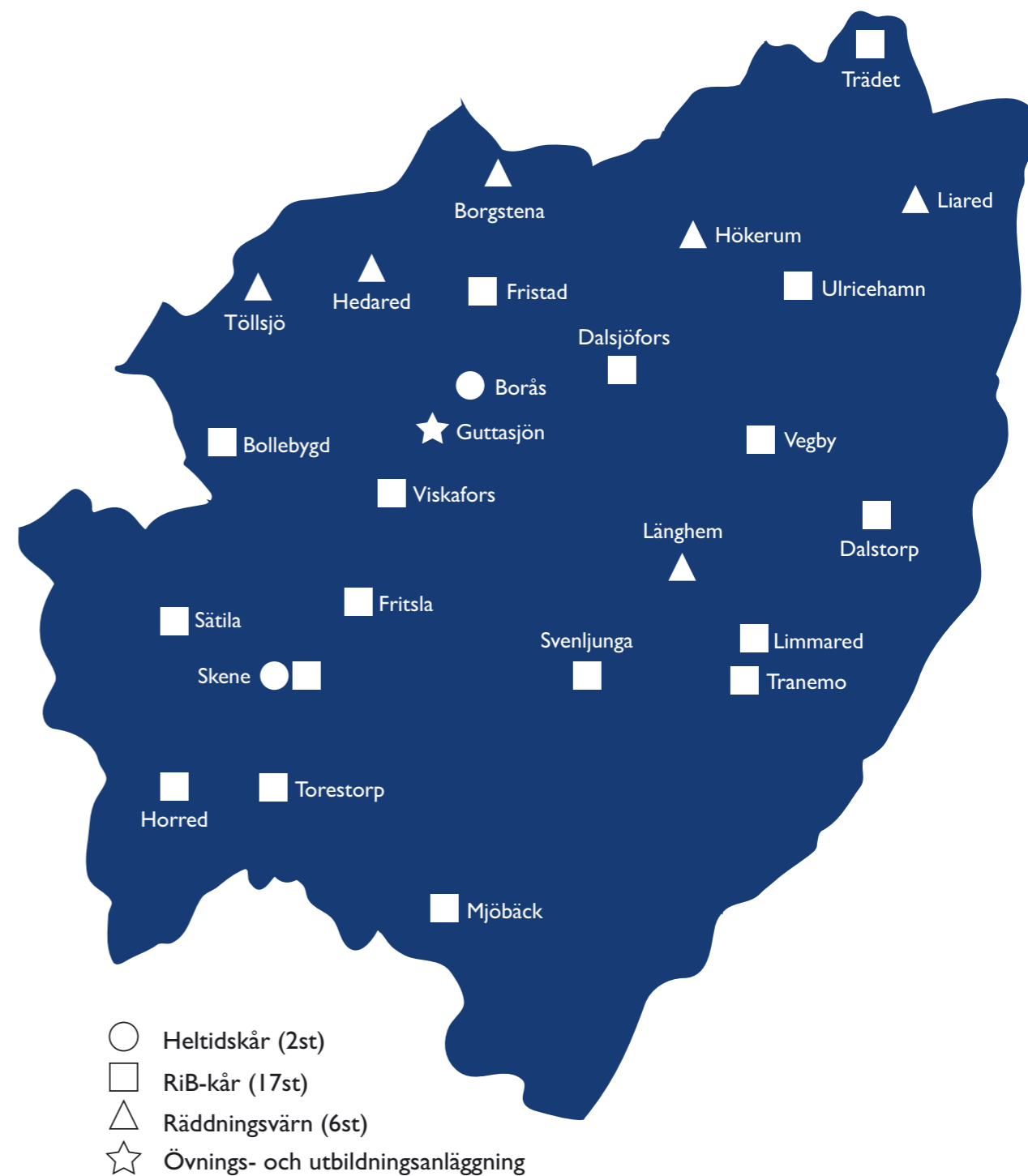

Förbundsdirectionen för Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund 2019-2022, på bilden saknas Mohamed Farah och Johan Björkman.

Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund

Vi är ett kommunalförbund som organiserar och driver räddningstjänst i sex kommuner: Bollebygd, Borås, Mark, Svenljunga, Tranemo och Ulricehamn.

Förbundet bildades 1995 och Marks kommun anslöt sig 2010.

Förbundsledningen har ordet

Flexibilitet och förberedelser inför det oväntade ställdes särskilt i fokus under året i ett ihållande kristillstånd som prövade alla samhällsstrukturer inklusive de samhällsviktiga verksamheter där räddningstjänsten ingår. Så snart pandemin blev ett faktum togs ett omfattande inriktningsbeslut. Ledningen och kommunikatörerna påbörjade stabsarbetet som snart skulle övergå i en uthållighet över tid. Med korta beslutsvägar kunde risker för smittspridning motas tidigt och förbundets kapaciteter hölls ihop. Skyddsutrustning i lager delades snabbt ut men både trycket och efterfrågan blev stor i hela landet. Riktlinjer fylldes på, omfallsbeslut avvägdes och fattades systematiskt i förhållande till ständiga omvärldsanalyser. Distansarbete utvecklades konstant under året med konsten att genomföra digitala möten och konferenser vilket i ilfart ställde högre tekniska krav på utrustning och individuella färdigheter. Noggrannhet ledde till en stabil

bemanning och ekonomi trots inskränkningar av verksamheten. Sjuktalet höll sig fortsatt låga i likhet med tidigare år.

Räddningstjänstens roll och kompetens, att ständigt anpassas till de risker som finns är mer aktuellt än någonsin. SÄRF:s förändringsresa startade hösten 2016 varefter organisatoriska, personella och ekonomiska omställningar genomförts fortlöpande. I handlingsprogrammet infördes sju strategiska inriktningar i syfte att tydliggöra räddningstjänstens helhetsuppdrag och värdegrund. Förändringsarbetet övergick under 2020 sedermera till samlingsbegreppet SÄRF Vision 2030. Den statliga utredningen En Effektivare Räddningstjänst ledde fram till förändringar i Lagen om skydd mot olyckor där SÄRF under resans gång har beretts möjligheter att kunna påverka såväl innehåll i utredningen som under remissprocesserna. Ändringarna omfattar inte bara

nya krav på handlingsprogram, övergripande ledning i samverkan och ett ökat förebyggande uppdrag utan även att nya krav kan förespråkas av den nya tillsynsmyndigheten.

Effektivitet är ett nyckelord som genomsyrar verksamheten. Med en underfinansierad budget krävs ständigt kritiska bedömningar i en verksamhet som har i uppdrag att verka för människors liv och hälsa, egendom och miljö med hänsyn till lokala förhållanden och likvärdigt skydd mot olyckor. Målet med initiativet Ett SÄRF är att alla värderas som lika viktiga oberoende plats och funktion. Förmågeprofilen för räddningstjänst kan skifta bland de tjugofyra arbetsplatserna i förbundets sex medlemskommuner, med ett räddningstjänstförbund i ryggen finns dock möjligheter till förstärkning dygnet runt alla årets dagar. RiB-lyftet startade 2017 vilket bland annat innebär att all operativ personal övar ihop enligt

verkliga scenarion på olycksplats. Att stärka gemenskapen och arbeta gränsöverskridande har även inneburit att kompetenser och metodval delats genom digitala lösningar vilket underlättat kommunikation och utbildningsgenomföranden. Guttasjöns övningsplats har fortsatt att moderniseras och utökad befintliga övningsytor under året.

En platt organisation skapar en större vertikal närhet och förståelse. Det har visat sig i medarbetarnas engagemang i aktiviteter kopplade till verksamhetsplanen som har stärkt förståelsen för förbundets uppdrag men också för ekonomiska förutsättningar. Ekonomistyrningen har inneburit omvärderingar av investeringar i fordonspark och arbetsredskap samt att kostnadseffektiva upphandlingar visar resultat över tid. I takt med de förutsättningar som ges fortsätter förbundet att anpassa omklädnings- och duschrum för alla anställda.

Rutinmässigt omhändertagande av kontaminerat material har också lett till en rad förbättringar. Användningen av drönare har fortsatt i högre grad att leda till verkningsfulla lokaliseringar av brandhärdat, främja sökandet efter nödställda och inte minst möjliggör för den inre ledningen att samtidigt kunna se vad som händer på skadeplats för att göra tidiga bedömningar.

Förbundet ställs inför nya teknologiska utmaningar. Med fordon som drivs av el och gas på vägarna följer nya rutiner och metoder för att hantera potentiella olyckor. Tillsammans med externa parter, så som RISE, Research Institutes of Sweden, och de möjligheter vårt övningsfält vid Guttasjön erbjuder blickar vi framåt för att vara förberedda inför samhällets framtida kravställning på räddningstjänsten. Vi utvecklas i samverkan och skapar uthållighet över förbundsgränser för att leda och hantera storskaliga och samtidiga insatser.

Räddningstjänsten har en lokal förankring, en närhet men också en sårbarhet. Uppdraget har de senaste åren växt till att bli mer omfattande i takt med att andra verksamheter i mindre utsträckning finns representerade på landsbygden. Därmed ställs högre krav på räddningstjänstpersonal i beredskap att hantera händelser i väntan på ambulans och polis. Urbaniseringen innebär att resurser som kan bemanna stationerna är en samhällsviktig nödvändighet. Räddningstjänstutbildning på gymnasienivå i Marks kommun och i Borås Stad är en av de strategiska satsningar som kan bidra vid elevernas framtida yrkesval.

Med tillförsikt fortsätter SÄRF arbetet framåt för en räddningstjänst i tiden och för framtiden.

Jill Jingbrant
Förbundsdirektör

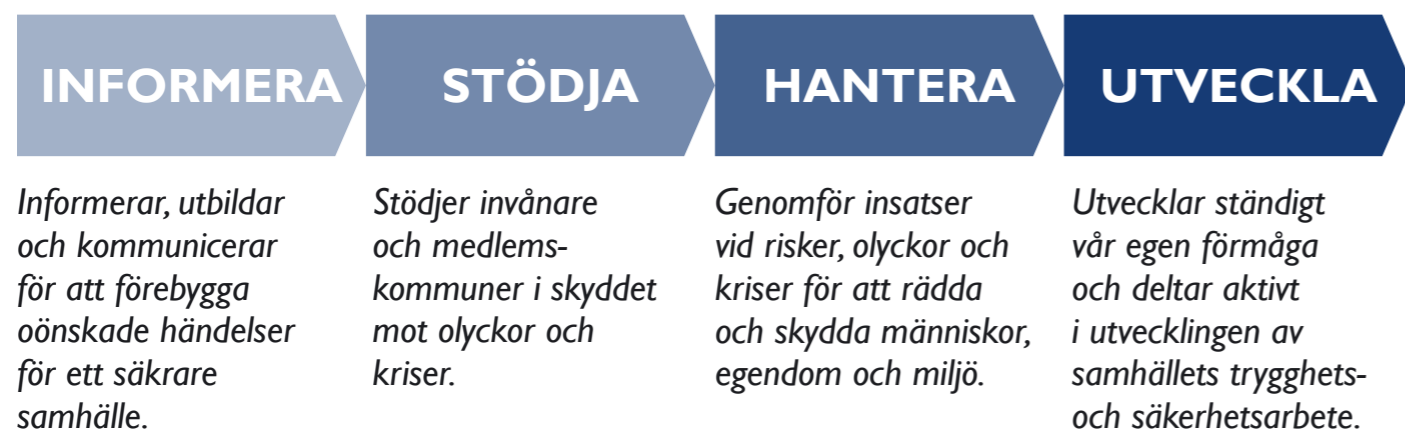
Rose-Marie Liljenby Andersson
Ordförande

Uppdrag och mål

Vi arbetar för ett säkert och olycksfritt samhälle, för alla.

Uppdraget innebär att identifiera risker för att förhindra och begränsa konsekvenserna av oönskade händelser, förbereda och genomföra räddningsinsatser, uppföljning och erfarenhetsåterföring av inträffade händelser samt att delta i samhällets krishantering.

Vi arbetar före, under och efter olyckor och kriser genom att:

Räddningstjänstuppdragets olika delar

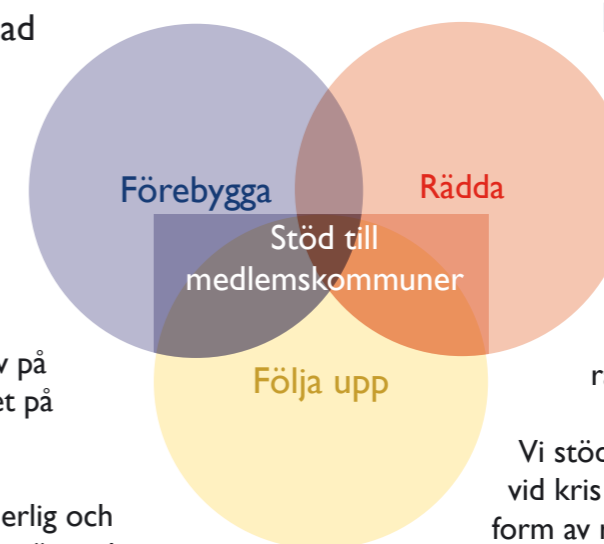
Organisationen är anpassad för att driva och stödja räddningstjänstuppdragets olika delar.

Förebygga

Genom information, rådgivning och utbildning tillgodoses lagstiftningens krav på skydd och säkerhet i samhället på lokal nivå.

Arbetet bygger på en kontinuerlig och nära samverkan med invånare, näringsliv och medlemskommuner.

I samverkan med kommunerna utformas risk- och sårbarhetsanalyser. Vi medverkar i samhällsplanering, utbildar och ger råd och information till samverkande myndigheter näringsidkare och enskilda.

Rätta

Vi har beredskap dygnet runt, året runt för att utföra räddningsinsatser. Arbetet innebär utveckling och bibehållande av kompetens, metoder tekniska resurser för upprätthållande av effektiv räddningstjänstförmåga.

Vi stödjer våra medlemskommuner vid kris genom samverkan och stöd i form av resurser och kompetens.

Följa upp

För att ständigt utveckla verksamheten i takt med samhällets förändrade riskbild identifieras, dokumenteras och analyseras risker, tillbud och olyckor. Att ständigt lära oss av det inträffade och genom att tillvarata erfarenheter i såväl det förebyggande som insatsoperativt arbete höjer och omvärderar förbundets kapacitet.

Från nationella mål till aktiviteter

Med utgångspunkt i förbundets problembild, förbundsordningen och de nationella målen i LSO har vi formulerat en vision, strategiska inriktningar och ett antal säkerhetsmål för perioden 2020-2023 som är styrande för verksamheten.

Det fyraåriga handlingsprogrammets säkerhetsmål omsätts i ettåriga prestationsmål i verksamhetsplanen som följs upp årligen.

Ta del av samtliga säkerhetsmål i vårt Handlingsprogram 2020-2023.

Verksamhetsutveckling

Befolknings- och områdesutveckling

SÄRF är ett förbund som sträcker sig över en stor geografisk yta. Ansvarsområdet omfattar 90x90 kilometer och utgörs främst av skog och landsbygd.

Befolkningen på drygt 200 000 invånare ökar även om tillväxten skiljer sig åt mellan de sex medlemskommunerna. En ökande samt åldrande befolkning leder till ökade risker och sårbarhet vid olyckor.

Närmare 20 procent av befolkningen bor på orter med färre än 200 invånare. En olycka som inträffar i glesbygd riskerar att ta längre tid att upptäcka och det kan ta längre tid för räddningstjänsten att komma fram till platsen. Därför bör invånare i glesbygd ha en högre grad av egen förmåga att själva agera och hantera olyckor innan hjälp kan komma på plats.

Enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor, LSO, ligger det primära ansvaret för att skydda den enskildes liv, hälsa och egendom från olyckor och förmågan att hantera en olycka på den enskilde själv. Det syftar bland annat till att ha ett brandskydd i hemmet med brandvarnare, brandsläckare och brandfilt samt att ha kunskap om hur man ska agera vid en olycka. Räddningstjänsten har dock skyldigheter att förhindra och begränsa skador vilket förutom operativa insatser också syftar till uppgiften att genom rådgivning, information och på annat sätt underlätta för den enskilde att fullgöra sina skyldigheter enligt lagen.

I handlingsprogrammet för 2020-2023 beskrivs den nivå av skydd och säkerhet som vi önskar uppnå i samhället genom ett antal säkerhetsmål. Med hänsyn till de nationella målen och vår förbundsprofil är ett av

våra mål för perioden att stärka den enskildes och verksamheters förmåga att förebygga och hantera olyckor. I den årliga verksamhetsplanen beskrivs att den enskildes kunskaper ska stärkas genom samordning och utveckling av SÄRF:s utbildning, rådgivning och information samt genom samverkan i säkerhets- och trygghetsskapande arbete i medlemskommunerna. För att nå prestationsmålen har vi genomfört ett antal aktiviteter, läs mer under Händelser av väsentlig betydelse på sida 14 och i bilaga Uppföljning Prestationsmål 2020.

Inom förbundet finns det vissa riskkällor som skulle kunna medföra allvarliga konsekvenser för liv, egendom och miljö. Inom vårt ansvarsområde finns 16 verksamheter som klassas som farlig verksamhet. Genom området går ett flertal leder för farligt gods, dock transporteras relativt låg andel farligt gods via järnväg i förbundet.

SÄRF:s chefsforum.

Inom förbundet rinner de två stora vattendragen Viskan och Ätran. De båda riskerar att svämma över vid höga flöden och kan påverka bebyggelsen runt omkring åarna. För Viskan och Ätran har riskkarteringar gjorts som aktualiserades i samband med stormen Dennis. Läs mer om vår insats på sida 22.

Organisationsutveckling

Den 1 januari 2020 tillträdde en ny Räddningschef i SÄRF. Den lagstadgade funktionen fick en ny inriktning att verka utåtriktat som strategisk kontaktperson och kunskapsresurs, inte minst mot våra medlemskommuner och andra samverkansparter.

Vid årsskiftet bildades en ny avdelning för analys och verksamhetsutveckling där inre ledning och ledningscentral ingår. Avdelningen leds av Räddningschefen med ansvar för att säkerställa förbundets samlade operativa och förebyggande förmågor samt den strategiska metodutvecklingen.

Två gånger per år samlas förbundets samtliga chefer för att diskutera verksamheten och skapa samsyn kring var vi är och vart vi ska. Fokus för 2020 års chefsforum har bestått av fortsatt ledarskaps- och verksamhetsutveckling samt jämställdhetsintegrering i linje med SÄRF Vision 2030.

Arbetet med RiB-lyftet har fortsatt vilket innebär en djupare samverkan inom förbundet. En del i detta arbete har under året varit att implementera tekniska lösningar för att utveckla vår interna kommunikation. Med hjälp av nya verktyg och struktur för bland annat övningsupplägg kommer kommunikation och återkoppling att effektiviseras och kvalitetssäkras. Ett arbete som fortgår med utbildningsgenomföranden under inledningen av 2021.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Medlemsförhållanden

SÄRF är ett kommunalförbund som för medlemskommunernas räkning ansvarar för förebyggande verksamhet inom området samhällsskydd, räddningstjänst och beredskap genom att bereda människors liv, hälsa, egendom samt miljö, ett tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor.

Kommunalförbundet består av Borås Stad samt kommunerna Bollebygd, Mark, Svenljunga, Tranemo och Ulricehamn och finansieras till största delen med skattemedel.

2020 var medlemsbidraget 170,2 Mnkr. Det innebär en bidragsfinansiering av verksamheten med 90,7% och kostnaden per invånare inom förbundet var 828kr (806kr). Resterande finansieras genom intäkter från myndighetsutövning och avtalstjänster.

Pensionsförpliktelser

Pensionskostnader prognosticeras med en beräknad pensionsålder på 59,5 år för SAP-R, Särskild avtalspension inom Räddningstjänst. Under 2020 hade nio stycken möjlighet att avgå med avtalspension. Sju valde att fortsätta arbeta vilket minskade årets pensionskostnader.

Risker

SÄRF har vid utgången av 2020 Eget kapital på 57,4 Mnkr och en soliditet på 35,7% vilket garanterar en långsiktig och stabil verksamhet som klarar stora händelser. Det egna kapitalet ska täcka den ansvarsförbindelse som ligger utanför balansräkningen samt förbundets risker.

Händelser av väsentlig betydelse

Förebyggande anslag på

100

-talet kommunala badplatser i förbundet.

Ärendehantering och tillsynsarbete

På grund av pandemin omprioriterades tillsynsplanen från vårdboenden till industrifastigheter under årets första del. Trots detta genomfördes hälften av årets inplanerade vårdboendetillsyner och samtliga sjukhustillsyner.

En kraftig ökning av antalet byggärenden konstateras. Ökningen resulterade i närmre 45 procent fler ärenden jämfört mot årssnittet sett över fem år. Ökningen av dessa handläggningstider överfördes från tillsynsverksamheten.

Över året har tillsynsprocessen ytterligare effektiviserats genom justerade arbetsätt som medförde minskad administration med standardiserade processer med tillgängligt innehåll och språkbruk för ökad förståelse.

I december tog SÄRF:s politiska direktions beslut för första gången sedan 2013, om att tilldela en fastighetsägare vitesföreläggande om brister i ett hyreshus där brandskydd inte åtgärdats.

Rådgivning och information

En Tillsyns-, Rådgivnings- och Informationsplan, TRI-plan, ligger till grund för det förebyggande arbetet. Planen kompletterades med rådgivning och information i en utökad samverkan med förbundets kommunikatörer. Det praktiska samarbetet intensifieras under kommande år med en utsedd ämnesgrupp inom rådgivning och information.

Informationsinsatser

Vår närvaro vid fysiska evenemang har ställts in till följd av restriktioner kopplade till pandemin. Under sommaren beslutades om en

förbundsgemensam insats där majoriteten av SÄRF:s stationer genomförde extra övningar med fokus på vattensäkerhet på lokala badplatser i kombination med att visa upp vår förmåga för allmänheten.

I samverkan med medlemskommunerna försågs samtliga kommunala badplatser samt ett antal andra samlingsplatser i förbundet, drygt 100 till antalet, med förebyggande information kring säkra bad- och grillutflykter.

Pandemin innebar att många semestrade på hemmaplan. Mot bakgrund av detta tog SÄRF fram ett antal filmer på temat campingsäkerhet. Sju filmer publicerades under en campingvecka på förbundets sociala medier för att sprida information om säkerhet i samband med bland annat

gasolanvändning och grillning samt regelverk kring avstånd mellan husvagnar och tält.

Semesterperioden innebar stora folksamlingar vid badstränder runt om i landet, så även i vårt område. Det i sin tur ledde till trängsel på parkeringar i anslutning till bad och i vissa fall blockerade bommar och räddningsvägar. Detta föranledde informationsinsatser på sociala medier och medverkan i lokalmedia. Vi samverkade även med medlemskommuner kring budskap om vikten av att räddningspersonal kommer fram snabbt med fordon och utrustning och kan arbeta ostört i samband med räddningsinsats i och vid vatten.

Flertalet informationsinsatser har gjorts för att lyfta hur vår verksamhet anpassats på grund av pandemin. Bland annat vilken typ av skyddsutrustning som används

i olika situationer samt uppmanat allmänheten att följa myndigheters råd och rekommendationer för att minska smittspridning. Information har löpande delats från www.krisinformation.se där vidimerad och aktuell information från myndigheter samlas. För att nå ut till fler har flerspråkig personal förmedlat budskap om vikten av att följa uppsatta råd från myndigheter i våra sociala kanaler.

En ny utmaning genomfördes på Instagram i samband med Brandvarnardagen den 1 december. Utmaningen Pip med omtanke syftade till att få allmänheten att testa sin brandvarnare. Testet skulle filmas och publiceras på Instagram under #pipmedomtanke ihop med uppmaning att följare skulle göra detsamma. Kampanjen fick stort mediautrymme med draghjälp av lokala profiler, bland annat journalister och kollegor inom blåljusorganisationer.

För att nå målgruppen personer 70 år och äldre med förebyggande budskap i samband med jul togs kontakt med samtliga medlemskommuners trygghets- och seniorboenden. Vi bistod dem med informationsmaterial att dela ut till boende och trygghetsvärdar uppmanades också att testa de boendes brandvarnare, givetvis med pandemin och rådande rekommendationer i åtanke.

Civilt försvar och räddningstjänst under höjd beredskap

Under 2020 fattades beslut av riksdagen om Sveriges totalförsvaret. Bland annat innebär det ett övergripande mål för totalförsvaret samt nya mål för det militära och civila försvaret. Inom ramen för dessa mål kommer det att delas ut 4,2 Mdkr mellan åren 2021-2025 för att bygga upp det civila försvaret. Som alla andra myndigheter har SÄRF ett ansvar att bidra till det civila försvaret.

Då räddningstjänsten jobbar med olyckor och kriser i vardagen är det en stor möjlighet att med hjälp av fattade beslut på nationell nivå arbeta med att förstärka vår verksamhet på lokal nivå. SÄRF:s inställning är att varje höjning av vår förmåga för räddningstjänsten är en höjning av förmåga för Sveriges totalförsvaret.

Förbundet har ännu inte fått mer konkreta åtgärder för att utföra.

Arbete med frågorna pågår, framförallt i nätverket Räddsam VG där även Länsstyrelsen Västra Götaland deltar. Några av de arbetsuppgifter som genomförts under 2020 berör ledning, säkerhetsskydd, krigsplacering och utveckling av räddningstjänstuppdraget.

Aktiv samhällsaktör

SÄRF deltar löpande i en rad olika forum för samverkan

och kommunikation på lokal, regional och nationell nivå. Räddningstjänsten är en aktiv part i våra medlemskommuners säkerhets- och trygghetsarbete.

Året har inneburit fördjupad samverkan med räddningstjänsten Storgöteborg, polisen och ambulanssjukvården vad gäller pågående dödligt våld, PDV, i gemensamma övningar.

Förbundsdirektören ingår i Räddsam VG:s styrgrupp samt att flera i den övriga personalen medverkar i olika beredningsgrupper för ett säkert och tryggt Västra Götaland med förmåga att hantera det oönskade. Räddningschefen deltar i referensgrupper till MSB gällande bland annat enhetligt ledningssystem samt ledningsutbildning för kommunal räddningstjänst.

Året har inneburit ett kontinuerligt strategiskt arbete för en ökad samverkan och samordning med förbundets medlemskommuner gällande det breda trygghetskapande arbetet så som brottsförebyggande arbete och myndighetssamverkan.

I början av 2020 genomfördes den årliga nätverksträffen med byggingenjörer och byggnadsinspektörer, verksamma i våra medlemskommuner. Bland annat föredrog SÄRF

om hantering av bygglov nära farligt gods-leder. Syftet med de återkommande nätverksträffarna är främst kunskapsöverföring men också att vidmakthålla och utveckla goda relationer och samarbetet.

Under året har arbetet med SÄRF:s samverkansbefäl utvecklats för att stärka stödet räddningstjänsten bistår med till kommunerna i samband med större händelser.

Vi utbildar löpande medlemskommunernas planhandläggare i frågor som omfattar räddningstjänstens intressen, för ett förbättrat samarbete och en ökad förståelse.

Under årets första tertial genomfördes ett möte med sötningentreprenörerna verksamma inom SÄRF:s geografiska område, för avstämning och uppföljning av det gångna året.

Ett övningsfält under utveckling

SÄRF:s övnings- och utbildningsfält vid Guttasjön har funnits sedan 1988. De senaste åren har upprustning och renovering genomförts för att möta den egna organisationens och externa parter behov av moderna övningsanordningar och anpassade lokaler. År 2020 har inneburit ytterligare steg för att förnya anläggningen. I

juni stod en ny övningsplats, på cirka 3 000 kvadratmeter, klar. Platsen kommer att användas för utbildning i hantering av bland annat motorsåg och skärsläckare.

Förarbete med till- och ombyggnation av övningsfältets huvudbyggnad har fortlöpt över året. SÄRF:s politiska direktion beslutade efter en förankringsprocess med Medlemsrådet (medlemskommunernas politiska ledningar) under våren att tillstyrka den utarbetade projekteringsframställan för vidare beslut inom Borås Stad. Framställan godkändes av Kommunfullmäktige varefter en enhällig Direktion beslutade om att gå vidare i processen varefter ett nytt beslut ska fattas efter anbudstidens utgång. Bedömningen är att en eventuell ombyggnad inte ska påverka verksamheten på övningsfältet.

Utbildning

Årets utbildningsinsatser har också påverkats av pandemin. I början av året var övningsfältet i princip fullbokat och brandkunskapsutbildning genomfördes enligt plan för våra medlemskommuner. I takt med pandemins utbredning ställdes våra utbildningar i mycket stor utsträckning in. Detsamma gällde externa parter inbokade aktiviteter på fältet. I slutet av året var i stort sett all utbildning avbruten. Följaktligen har antalet

utbildade personer och intäkter för vår utbildningsverksamhet påverkats negativt.

2020 genomfördes grundläggande brandutbildning för 1 528 medarbetare i SÄRF:s medlemskommuner med avtal ställt mot 6 510st under 2019. Grundutbildningen består av en teoretisk och en praktisk del. Under våren ställdes samtliga platsförlagda teoretiska utbildningar in med anledning av pandemin. De praktiska momenten kunde fortsätta utomhus på ett smittsäkert sätt om än i minskad omfattning. Under året producerades en webbutbildning för att öka flexibiliteten där kursdeltagarna kunde erbjudas teoriavsnitten.

Med anledning av inställd utbildningsverksamhet ställdes personal om till andra högprioriterade arbetsuppgifter. Personal involverades bland annat i en satsning för att utveckla SÄRF:s interna kommunikation samt tekniskt underhåll inom förbundet.

Intresset för metodutveckling och att genomföra förloppstester ökade markant under året. Flera nationella och internationella aktörer genomförde omfattande test- och försöksverksamheter på övningsfältet vilket innebar en ökning med 100 procent från föregående år.

Sedan 2020 bedriver SÄRF räddningstjänstutbildning för två gymnasieskolor inom förbundets gränser, Sven Eriksgymnasiet i Borås och Marks gymnasieskola i Skene. Eleverna läser fyra delkurser räddningstjänst under sin gymnasietid. Utbildningen syftar till att väcka intresset för räddningstjänsten samt gynna framtida rekryteringar.

MSB valde under hösten att genomföra Grundutbildning för räddningstjänstpersonal i beredskap, GRiB. Utbildningen ses som samhällsviktig och av stor betydelse att genomföra för samhällets totala beredskap. Utbildningarna hölls på Guttasjön, vilket ställde stora krav på lärare samt servicepersonal kring skyddsåtgärder för att minimera smittspridning.

Årets arbete med RiB-lyftet innefattade övningsdagar för samtlig operativ personal i SÄRF. Det genomfördes insatsövningar i avsikt att kvalitetssäkra den operativa förmågan inom hela förbundet och dra lärdomar av varandras erfarenheter. Övningarna utgår ifrån respektive stations förmågebeskrivning i syfte att öva på rätt saker.

Kommunikation

Kommunikationsuppdraget har under de senaste åren utvecklats och renodlats. I syfte att stärka kommunikationen

inom förbundet har nya styrdokument utarbetats, Kriskommunikationsplan och Mediehandbok. Kriskommunikationsplanen beskriver kommunikationsarbete i samband med en allvarlig eller extraordinär händelse. Mediehandboken syftar till att utgöra ett stöd för medarbetare inför och i samband med mediekontakt. Dessa har förankrats i organisationen, främst till Inre befäl som är den personalkategori som har daglig kontakt med media. Handboken innehåller en tydlig strategi för att kommunicera förebyggande budskap i kontakt med media i samband med räddningsinsats.

Kommunikationsarbetet har, som mycket annat arbete under året, påverkats av pandemin. SÄRF har inte arrangerat egna event och inte heller deltagit vid externa evenemang. Satsningen har därför ställts om till dialoger och möten med allmänheten digitalt. På så sätt har SÄRF stärkt både vårt deltagande och vår synlighet på sociala medier. Ett större antal inlägg med olycksförebyggande information har sponsrats för att nå ut till fler människor inom valda målgrupper.

Under året har två rådiga ingripanden från allmänheten särskilt premierats. Genom att umärksamma goda exempel ska fler få kännedom om hur de

kan agera i en nödsituation. I ett av fallen samverkade vi med bostadsbolaget AB Bostäder för att nå ut med information kring en brand på spis som släckts av boende med hjälp av en brandfilt. Händelsen fick stor medial uppmärksamhet.

Som offentlig verksamhet omfattas SÄRF av lagkravet om tillgänglig digital offentlig service som trädde i kraft den 23 september 2020. Lagen berör bland annat vår webbplats och de dokument som ses som allmän handling. Under året har en revision av webbplatsen genomförts där såväl uppbyggnad som innehåll setts över och anpassats. Personal har utbildats i de nya kraven, dokument har tillgänglighetsanpassats och manualer upprättats. Justering av den digitala kommunikationen i sociala medier har bland annat inneburit taltextning av allt rörligt innehåll och syntolkning av såväl bild som video.

Lokalmedia har visat ett ökat intresse för vår verksamhet och roll i samhället. SÄRF har flitigt syns med anledning av pågående tillsynsärenden. Det kräver goda rutiner för media- och ärendehantering internt, vilket den framtagna Mediehandboken preciserar. Lokalmedia har även deltagit vid flera av våra insatsövningar, vilket genererat reportage

om våra arbetsmetoder och övningsupplägg. Vi ser fördelar med att allmänheten på så sätt får en inblick i vår verksamhet, samtidigt som samverkan med lokalmedia utvecklas. Ytterligare led i detta är korta filmer, så kallade explainers, som tagits fram tillsammans med Borås Tidning. I samband med artiklar som berör räddningstjänstens verksamhet kan dessa filmer adderas. De innehåller bland annat information om vår operativa organisation och brandskydd i hemmet.

Teknikutveckling

Att vara en modern offentlig förvaltning ställer krav på utveckling inom en rad olika områden, inte minst vad gäller teknik. I en tid där digitalisering ökar kraven på tekniska lösningar strävar vi efter lösningar som ska bidra till att effektivisera vårt verksamhet.

Arbete som bedrivs dygnet runt med dynamiska och snabba händelseförlopp ställer höga krav på robusthet och redundans

(tekniska system som av säkerhetsskäl kan ersätta varandra vid driftsproblem.) Under 2020 har behovsanalys gjorts av arbetet i vår ledningscentral. Organisationens behov är central vid anpassning av tekniska lösningar. Som ett led i utvecklingen har SÄRF sökt bidrag av MSB för utbyte och modernisering av tekniken i ledningscentralen. Bidraget beviljades i september vilket innebär att MSB bidrar som medfinansier till hälften.

Metodutveckling

Utveckling av förbundets befintliga drönarverksamhet har inneburit att en drönare har placerats på Skene brandstation vilket också har inneburit utbildning av fler piloter. Totalt har förbundet fyra drönare på tre olika stationer. Målet med vår drönarverksamhet är dels att genomföra effektivare och säkrare insatser, dels att rationalisera och förbättra förolycksutredning, utbildning samt förebyggande arbete med hjälp av drönarfilmat material.

Under 2020 användes drönare vid flertalet insatser där den bedömts göra stor nytta. Under en omfattande brand som utbröt i september på ett sågverk användes drönare för att överblicka resurser på plats för att underlätta sektorsindelning och men även hur våra insatser påverkade brandbekämpningen. Drönare har också visat sig användbara för att synliggöra brandcellsindelning under insats. Vid skogsbränder har drönare varit effektiva för att lokalisera brandhård i svårtillgänglig terräng. Möjligheten att livesända bild från drönare till ledningscentral ger en tydlig bild av händelseförlopp i realtid.

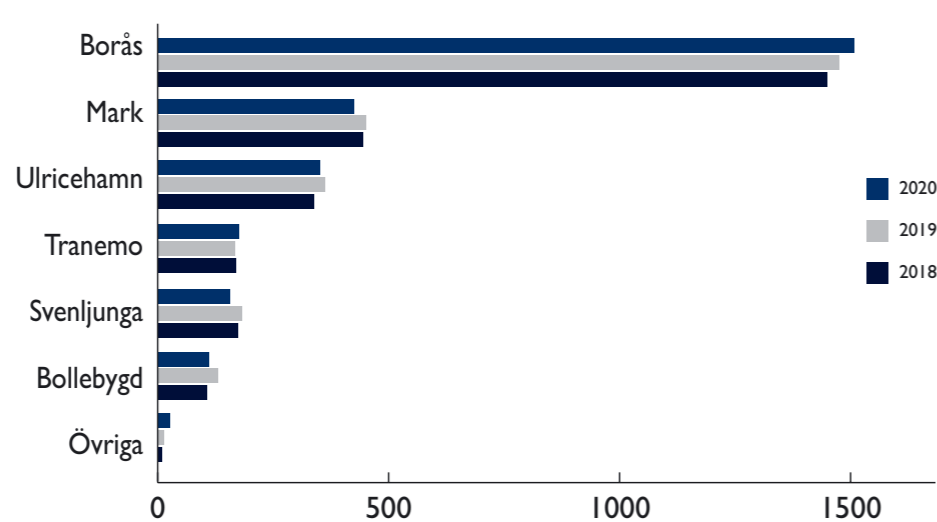
Operativa händelser

Antalet händelser, 2 480st, är en 10-procentig minskning sedan föregående år då siffran låg på 2 757st. Det är också den lägsta nivån sedan 2012 vilket tydligt visar på pandemins effekter. Antalet larm har minskat i samtliga medlemskommuner förutom Tranemo där en marginell ökning har skett. Flest insatser görs i Borås Stad som står för 55 procent av totalen. Antalet insatser i förhållande till befolkningen är högst i Tranemo följt av Svenljunga.

Den vanligaste larmorsaken är fortfarande automatlarm utan brandtillbud vilket ökat från föregående år till 867 händelser (848st).

En markant nedgång syns på antalet trafikolyckor som har minskat från 509st 2019 till årets nivå på 384st vilket är den lägsta siffran sedan 2013.

Antal insatser per medlemskommun 2018-2020

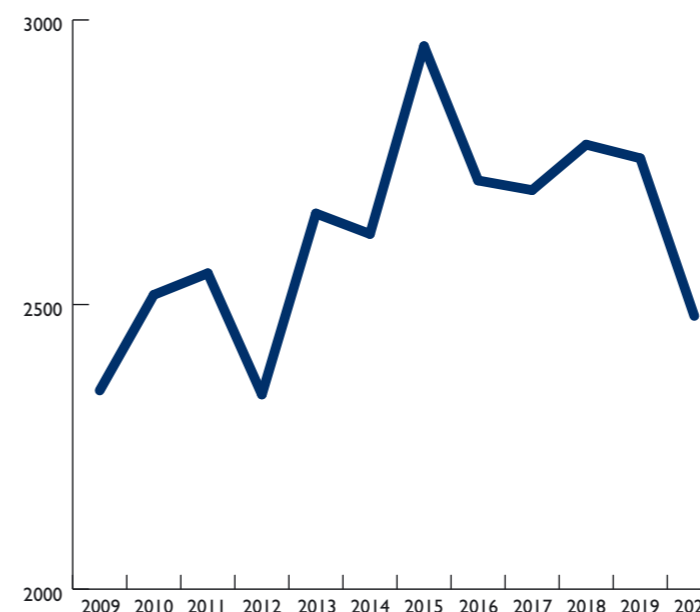

Samma minskning ses i samhället i stort, vilket kan kopplas till den pågående pandemin med hemmaarbete och minskat resande som följd.

Antalet sjukvårdslarm och brand i byggnad ligger i princip på samma nivå som för 2019. Larmtypen brand, ej i byggnad, har minskat något vilket delvis kan härledas till att människor rört sig mindre ute i samhället än under ett normalt år.

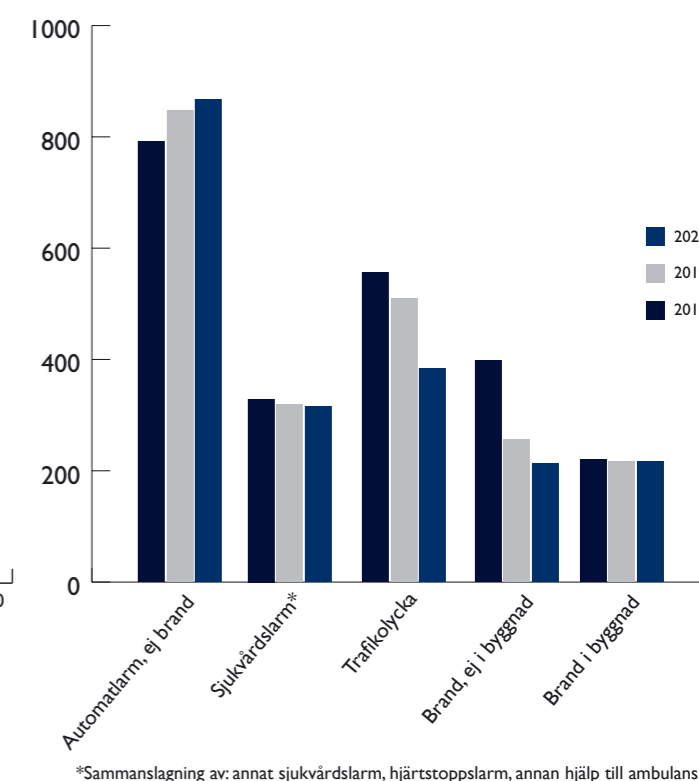
Under årets första hälft skedde en ökning i antalet larm som tillhörde kategorin hot om suicid. Vid summering av 2020 syns att den förmodade ökningen planade ut och hamnade på föregående års nivå. Under 2021 kommer vi att arbeta mer kring psykisk ohälsa och hot om suicid genom utbildning av egen personal samt genom samverkan mellan blåljusorganisationer och andra instanser.

Skadehändelser i SÄRF 2009-2020

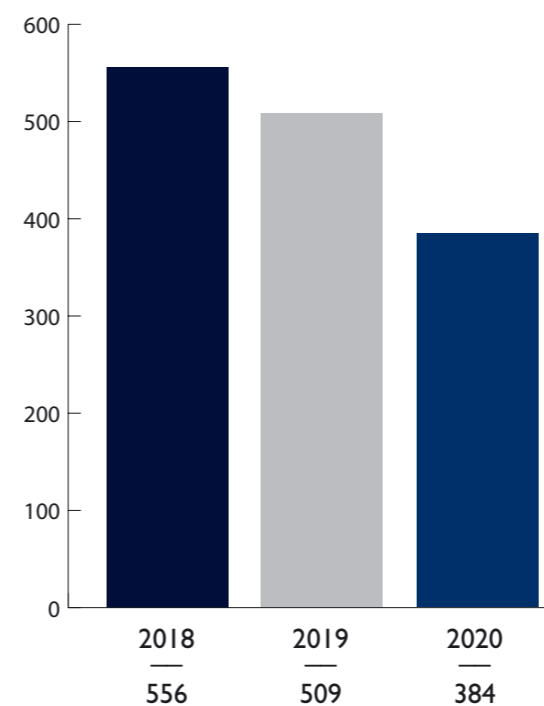
Notera Marks kommuns inträde 2010-01-01

Antal larm fördelade på vanligt förekommande händelser 2018-2020

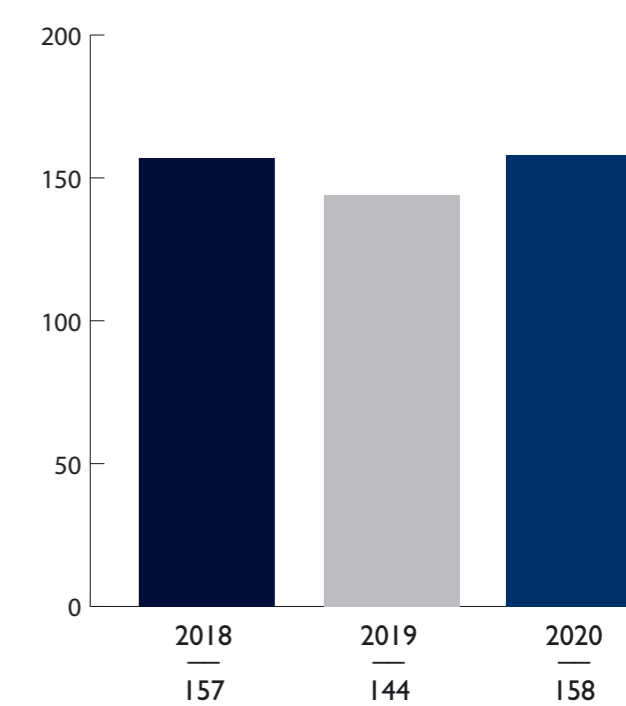

*Sammanslagning av: annat sjukvårdslarm, hjärtstoppslarm, annan hjälp till ambulans.

Antal trafikolyckor 2018-2020

Antal bostadsbränder 2018-2020

En av årets händelser

Året inleddes med andra utmaningar än den pandemi som senare kom att präglade 2020. Ciara och Dennis, två stormar döpta av den brittiska vädertjänsten, innebar väderrelaterade påfrestningar.

Yrvädet Ciara dök upp i SÄRF:s område 9-10 februari och drog framförallt med sig hård vind. Vinden medförde en hel del stormskador, vilket skapade en hög belastning på vårt förbund. Ciara skulle dock följas av en ännu större utmaning. I mitten av februari medförde ovädet Dennis bland annat höga vattenflöden som omfattade flera län. SÄRF bidrog med resurser och samverkade med samtliga medlemskommuner för att säkerställa att samhällsviktig verksamhet inte riskerade att drabbas.

I samband med att Dennis nådde sin kulmen hanterades ett stort antal översvämmade källare runt

om i förbundet. Borås Stad var inledningsvis mest påverkad av regnovädet då Viskan svämmade över på ett antal platser med vattenskadade fordon som följd. Som mest drabbades Svenljunga kommun, de har sedan tidigare vidtagit åtgärder för att hantera Ätrans översvämningar, där läget på flera platser blev förhållandevis kritiskt. Tidigt kontaktades MSB och deras nationella resurs för höga flöden rekviderades. Snart kunde värmeverket i Svenljunga kommun säkerställas.

Parallellt med insatserna som utfördes på plats pågick ett stabsarbete i SÄRF:s ledningscentral. I samverkan med samtliga medlemskommuner, dammägare/kraftbolag och Länsstyrelserna i Västra Götaland och Halland skapades en gemensam översikt för att få kontroll på flödet längst hela Viskan och Ätran men också för att säkra att andra områden inte skulle nå kritiska nivåer.

Arbetet innebar stora juridiska utmaningar i form av de vattendomar som finns för dammarna i Viskan och Ätran. Tillsammans med Länsstyrelsen Västra Götaland och dammägare fann man att räddningstjänsten kunde använda sig av miljölagstiftningen med stöd av en tidigare vattendom som innebar en lösning med att räddningstjänsten då kunde besluta om åtgärder att vattenflödena ökades. Det svenska systemet från lokal nivå till regional- och nationell nivå fick i sammanhanget testas. Arbetet med att följa upp vattennivåer och samverkan med Länsstyrelse och medlemskommuner fortsatte i olika former februari månad ut. SÄRF vill tacka samtliga inblandade aktörer för ett gott samarbete.

Flygfoto över centrala Svenljunga med stenbron samt översvämmad åkermark längs Ätran. Fotograf: Frivilliga Flygkåren

Förväntad utveckling

En räddningstjänst för alla

Att vara en räddningstjänst för alla som ska spegla samhället är ett aktivt arbete som ligger under ständig utveckling. Året har inneburit arbete med planer för likabehandling och jämställdhetsintegrering för införande under 2021. Förbundet är medlem i Nätverket Jämställd Räddningstjänst, NJR, samt deltar i MSB:s arbete med målsättning att nå fram med ett nationellt handlingsprogram.

Risker och möjligheter

En föränderlig värld kräver ständig förberedelse och anpassning av räddningstjänstens uppdrag. Att dimensionera för det som kommer att hända, inte bara för det som hänt, och att ha vår förmåga kartlagd och kvalitetssäkrad är därför kontinuerligt i fokus. Samverkan och omvärldsbevakning är också ledord i vårt utvecklingsarbete.

Inom en relativt snar framtid ser vi behov av en intern kompetensförtätning, främst kopplat till ökade krav på digitalisering inom en rad olika områden. En digitaliseringsstrategi är under framtagande. Alla medarbetare ska medverka i arbetet för ett olycksfritt och säkert samhälle. Det framgår också i förbundets Strategiska inriktningar, se s. 33, som är av en mer övergripande karaktär och återfinns i SÄRF:s handlingsprogram 2019-2023. Samtliga avdelningar och medarbetare ska verka promotivt och proaktivt genom aktiviteter som ligger i linje med de strategiska inriktningarna.

Framtid

Det partsammansatta förändringsarbetet som redan påbörjades hösten 2016 konkretiseras inom ramarna för arbetet med SÄRF Vision

2030. Förbundet fortsätter resan mot en modern offentlig förvaltning där Agenda 2030 för hållbar utveckling, MSB:s Framtidsstudie år 2030 med fokus på kommunal räddningstjänst, förändringar i LSO-lagstiftning och kommande föreskrifter ligger till grund för framtidsarbetet. Under hösten fördjupades diskussionerna återigen kring morgondagens räddningstjänst med samtliga avdelningar och arbetstagarorganisationer. Avdelningarnas analyser ligger till grund till fortsatt arbete om vart SÄRF är på väg, på kort sikt men framförallt i ett längre perspektiv. Genom delaktighet och förankring i organisationen, är ambitionen att anpassa räddningstjänsten till samhällets nuvarande och framtida utveckling och krav sida vid sida.

Ändrad lagstiftning och övergripande ledning

Från det att Lagen om skydd mot olyckor, LSO, hade varit oförändrad sedan 2003 så ändrades vissa delar i lagen under 2020. Utredningen En effektivare kommunal räddningstjänst som gjordes efter de stora skogsbränderna 2018, medförde

att det under hösten togs beslut i riksdagen om förändringar i lagen. Det innebär bland annat att det under 2021 kommer föreskrifter och allmänna råd att utges från MSB om kommunala handlingsprogram, ledningssystem för kommunal räddningstjänst, planering samt utförande av tillsyn och olycksutredning.

Övergångsregler kommer gälla för kraven om nytt handlingsprogram och ledningssystem under 2021. Dessa ska träda i kraft 1 januari 2022. SÄRF:s arbete startades under sena 2020, ett arbete som kommer att bli omfattande under 2021.

Väsentliga personalförhållanden

Året med pandemin

Rådande pandemi har påverkat SÄRF:s interna arbete under i stort sett under hela året. Lokala rutiner för medarbetare utarbetades i mars och dessa har kontinuerligt reviderats allt eftersom nya rekommendationer förmedlats från regering och berörda myndigheter.

Åtgärder för att hindra smittspridning på arbetsplatserna har vidtagits. Bland annat genom att hålla personalgrupper åtskilda, implementera lösningar för digitala möten och inte ta emot externa besök. Vissa personalgrupper har haft möjlighet till distansarbete.

Planering för att kunna hantera en omfattande frånvaro har genomförts. SÄRF har haft låg frånvaro och den har inte påverkat vår möjlighet att bemanna funktioner i verksamheten och fullgöra vårt uppdrag.

Arbetsmiljö

Alla medarbetare ska ha en god och säker arbetsmiljö där förbättringsarbeten ständigt ligger i fokus. Arbetsgivaren, huvudskyddsombud och medarbetare samverkar kontinuerligt för en säker och hälsosam arbetsmiljö.

Skyddskommittén hanterar alla typer av arbetsmiljöfrågor som uppkommit vid arbetsplatsträffar, tillbudsanmälningar, arbetsskadeanmälningar, felanmälningar, riskanalyser eller ärenden uppkomna i andra sammanhang. Samtliga tillbud och arbetsskador hanteras och följs upp i kommittén. Antalet anmälda tillbud har minskat från 20 till 14 under 2020 jämfört med föregående år. Även anmälda arbetsskador är någon färre än föregående år. Två arbetsskador har anmälts under året. Inget tillbud har anmälts som ett allvarligt tillbud till Arbetsmiljöverket under 2020. Skyddsronder har genomförts vilka har utmynnat i åtgärdsplaner som följs upp kontinuerligt i verksamheten.

Grundläggande arbetsmiljöutbildning för styrkeledare i vår RiB-organisation var planerad att genomföras under året.

Antal anställda

Antalet anställda inklusive tidsbegränsat anställda och räddningsvärn uppgick 2020-12-31 till 508 personer, 35 kvinnor och 473 män. Fördelning på personalgrupper enligt nedan:

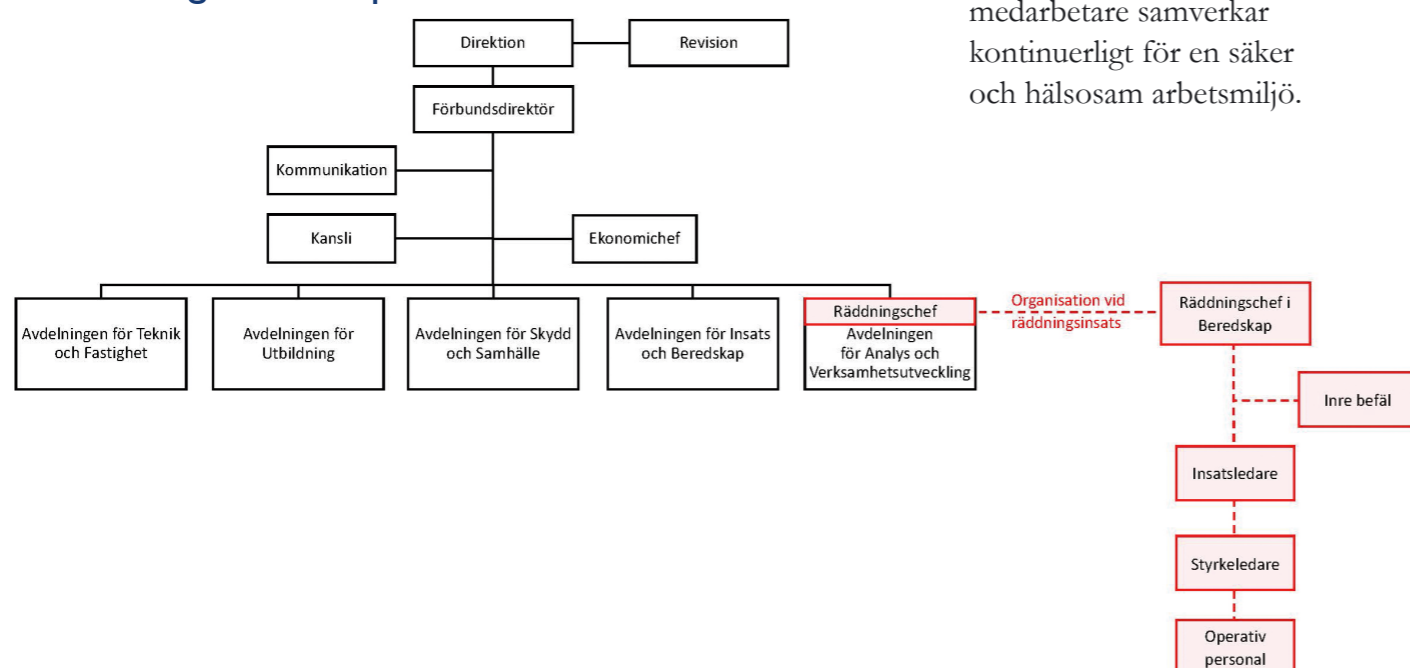
Personalgrupper	2020	2019	2018
Heltidsanställd operativ personal, ledning och stödfunktioner	139	141	139
Räddningstjänstpersonal i beredskap fördelade på 17 stationer	304	295	297
Personal i räddningsvärn fördelade på sex stationer	65	66	64
Totalt	508	502	500

Med anledning av pågående pandemi har den skjutits på framtiden. Pandemin och de anpassningar som krävts i verksamheten har varit den utslutande största utmaningen i arbetsmiljöarbetet under året. Arbetsmoment och rutiner har riskanalyserats, bedömts och reviderats systematiskt. Anpassningar har gjorts i verksamheten med anledning av att minska smittspridningen.

Distansarbetet utökades och tillämpades snabbt under 2020 för de medarbetare med sådana arbetsuppgifter som kunde utföras utanför ordinarie arbetsplats. Detta arbetssätt har

ställt stora krav på teknik och medfört förändrade arbetsrutiner och nya verktyg att kommunicera via. Möjlighet till distansarbete har successivt utökats. Mycket tid har lagts på inköp och iordningställande av datorer. Inköp av skyddsutrustning kopplat till pandemin blev en omedelbar utmaning för förbundet. Utbudet har i perioder varit begränsat och inköp har gjorts via ett flertal olika kanaler för att upprätthålla ett beredskapslager för vår verksamhet. Pandemin har i många avseenden, om än i olika grad, påverkat alla medarbetare i SÄRF.

SÄRF:s organisation per 2020-01-01

Jörgen, en av SÄRF:s brandmän i beredskap hos sin huvudarbetsgivare under Brandman på jobbet-dagen.

Avtal och överenskommelser

Arbetsavtal för medarbetare som inte arbetar i huvudsak i operativ tjänst har setts över och moderniserats där en större flexibilitet gällande arbetstider har möjliggjorts med en förändrad och utökad flexram. Beslut har, i i samverkan med arbetstagarorganisationer, fattats att erbjuda alla anställda på heltid möjlighet att växla semesterlönetillägget till förmån för fler lediga dagar. De båda överenskommelserna tecknades och färdigställdes under året och träder i kraft under 2021.

Mångfald

Under hösten stod SÄRF värd för en digital konferens som anordnades av nätverket för Kvinnor inom räddningstjänsten, KIRtj.

SÄRF:s Förbundsledare och Räddningschef hälsade alla välkomna med att poängtera vikten av att arbeta med jämställdhets- och mångfaldsfrågor. Förbundsledaren gavs tillfälle att föreläsa utifrån egen erfarenhet som bland annat berörde vikten av olikheter. Under de två dagarna deltog drygt 120 personer från landets räddningstjänster som mellan föredragen också diskuterade hur arbetsvillkoren för kvinnliga brandmän kan utvecklas. Förbundsledaren deltog även i en paneldebatt med ämnen så som rekrytering, värdegrund och passform och funktionalitet på skyddskläder och uniform tillsammans med bland annat Försvarmakten och MSB. En majoritet av SÄRF:s anställda kvinnor i operativ tjänst deltog liksom flertalet övriga anställda inom administrationen. Pandemin har begränsat utåtriktad verksamhet som exempelvis deltagande i lokala Pride-arrangemang. I samband med Svenljunga-Tranemo Pride medverkade personal hemmahörande vid stationer i de båda medlemskommunerna i en film som initierades av arrangören, RFSL Sjuhärad. Filmen spreds på sociala medier där vår personal framförde personliga åsikter kring varför Pride är viktigt ihop med att SÄRF är en räddningstjänst för alla.

Under året har SÄRF:s chefsforum reflekterat över och diskuterat normer och värderingar inom räddningstjänsten. Tillsammans ökar vi kunskapen och belyser områden som kräver utveckling - ett löpande, organisationsövergripande arbete.

Rekrytering

Varje år genomförs två rekryteringsprocesser för personal till stationer med räddningstjänstpersonal i beredskap, RiB, samt en rekryteringsprocess för brandmän till heltidsstationerna i Borås och Skene. Under året har även en rekrytering genomförts av en chef till den förebyggande avdelningen, Skydd och Samhälle, med tillträde i september. Annonsering sker i stor utsträckning målgruppsanpassat via sociala medier men även annonsering i dags- och fackpress förekommer. Information om SÄRF:s lediga tjänster finns på vår webbplats, www.serf.se och via Arbetsförmedlingens platsbank.

Heltidsstationer

Grundkravet för arbete som brandman vid våra heltidsstationer är att utbildningen Skydd mot olyckor, SMO, är genomförd. För semestervikariat anställs även personal från egna RiB-stationer. Det är en uppskattad modell som även har resulterat i att flera RiB-anställda läser SMO. Åldersfördelningen

innebär att fler pensionsavgångar är möjliga under 2020 och framåt vilket innebär risker för kompetens- och resursförluster. Flera av dessa medarbetare innehar en befälsfunktion. För att möta förväntat personalbehov har förbundet till viss del tidigare lagt utbildningar till styrkeledare och insatsledare men även valt att överanställa ett antal brandmän i den rekryteringsprocess som genomfördes under 2020 med tillträde under 2021.

RiB-stationer

Under 2020 har även intresset funnits till att bidra till samhället genom att engagera sig i sin ort med att arbeta som räddningstjänstpersonal i beredskap, RiB. Marknadsföring sker både i vardagen via förbundets medarbetare samt genom riktade insatser och annonseringar. Annonsering för RiB-personal sker uteslutande målgruppsanpassat via sociala

medier och har genomförts vid två tillfällen under året.

Bor det en brandman i dig med? Den frågan ställdes i flera filmer med fokus på att rekrytera RiB-personal under hösten 2020. Filmerna beskrev situationer kopplade till säkerhet så som att ha brandövning med familjen och ansvara för att alla i båten bär flytväst. Filmerna sponsrades för att nå boende i närheten av brandstationer med behov av att nyanställa.

Årets rekryteringsprocesser har varit framgångsrika och totalt har 22 personer börjat arbeta på SÄRF:s RiB-stationer under 2020. Omsättningen av personal är relativt hög och totalt har 16 personer slutat under året mest av ålders- eller livsstilsförändringar. Årets grund- och rökdykarutbildningar har varit fulltecknade. Som samhällsviktig verksamhet är vår

personalförsörjning av högsta vikt och pandemins påverkan har inte förhindrat genomförandet av dessa utbildningar.

Som en del i rekryteringsarbetet har förbundet sedan flera år tillbaka tillämpat en modell för praktiktjänstgöring. Modellen innebär att personer som är intresserade av att prova på arbetet får möjlighet att vara praktikanter under en begränsad period på aktuell RiB-station. Modellen har setts över under året och en särskild kompetensplan har tagits fram i syfte att likrikta praktikanställningen och skapa förutsättningar för praktikanterna att gå vidare till en anställning. Intresset för att vara praktikant är stort. Totalt anställdes 27 nya praktikanter under året. 15 personer gick vidare till anställning som RiB under 2020. Under hösten rekryterades ytterligare 12 personer för utbildning och

Ett flertal anställda deltog under nätverksträffen med KIRtj, såväl på plats som digitalt.

anställning våren 2021. Under senare delen av året i avvaktan på grundutbildning anställdes samtliga som praktikanter. Trots rekryteringarna finns utmaningar kvar gällande bemanning vid några av stationerna i förbundet vilket innebär att engagemanget och flexibiliteten finns hos de befintliga medarbetarna.

SÄRF deltog för andra året i rad i Brandman på jobbetdagen. Räddningstjänstens Riksorganisation för Beredskapsfrågor, RRB, är initiativtagare till dagen som syftar till att synliggöra landets brandmän i beredskap och deras huvudarbetsgivare samt skapa intresse för att arbeta inom räddningstjänsten. Den aktuella dagen uppmanades våra anställda att bära SÄRF-tröja alternativt hjälm för att visa var de finns i

vardagen. SÄRF hade inför dagen besökt sex huvudarbetsgivare, en i respektive medlemskommun. Besöken resulterade i flertalet filmer som publicerades på SÄRF:s sociala medier under Brandman på jobbet-dagen den 1 september. I filmerna berättar brandmän i beredskap bland annat om hur de kombinerar beredskap med sitt ordinarie arbete, varför de valt att engagera sig i räddningstjänsten och en uppmaning till fler att göra samma sak.

För att tacka och uppmärksamma arbetsgivare som har brandmän i beredskap anställda överlämnade representanter från SÄRF en gåva till alla huvudarbetsgivare i slutet av året. Med en liten gest visades vår stora uppskattning gentemot dessa drygt 200 företagare som möjliggör en lokal

räddningstjänst. Gåvan bestod av en skylt märkt med budskapet att företaget i samverkan med SÄRF har en brandman anställd. Skylten kan exempelvis placeras i företagets entré för att upplysa både kollegor och besökare om att det finns utbildad personal som är redo att göra skillnad om olyckan är framme.

Räddningsvärn

SÄRF:s räddningsvärn finns på sex orter i förbundet. De består av drygt tio personer med en medelålder på 48 år som bor och ofta även arbetar på orten och som står frivilligt till förbundets förfogande.

De används för en första insats vid bränder och andra typer av olyckor. Totalt ingår 65 personer i räddningsvärnen. Under året har två personer slutat och en har antagits.

Sjukfrånvaro fördelat per åldersgrupp och långtidssjuka (>60 dagar)

Statistiken omfattar heltidsanställd operativ personal samt dagtidspersonal, inte RiB- eller värnpersonal. Sjukfrånvaro anges i procent av ordinarie arbetstid. Långtidssjuka anges i procent av den totala sjukfrånvaron. Fördelning av sjukfrånvaro för kvinnor och män redovisas inte av integritetsskäl.

Ålder	Sjuk %	varav Långtidssjuk %
29 år eller yngre	0	0
30-49 år	2,65	37,82
50 år eller äldre	2,76	0
Samtliga åldersgrupper	2,65	22,12

Personalstatistik

Antal anställda, sjukfrånvaro samt medelålder innefattar alla anställda (tillsvidareanställda, vikarier, visstidsanställda). Avgångar, nyanställda och personalomsättning omfattar endast tillsvidareanställningar.

	2020	2019	2018
Borås och Skene heltidskårer samt dagtidspersonal			
Antal anställda	139	141	139
varav kvinnor	18	18	16
varav män	121	123	123
Avgångar under året	3	9	10
Nyanställda under året	4	9	13
Personalomsättning (%)	2,3	6,9	6,9
Sjukfrånvaro (%)	2,65	1,72	0,95
Medelålder			
Borås heltidskår	42	42	42
Skene heltidskår	43	43	44
Dagtidspersonal	48	47	47
RiB-personal			
Antal anställda	304	295	297
varav kvinnor	15	13	12
varav män	289	282	284
Avgångar under året	16	24	13
Nyanställda under året	22	25	21
Personalomsättning (%)	4,8	7,6	4,5
Sjukfrånvaro (%)	2,7	2,6	2,0
Medelålder	43	43	42
Värnpersonal			
Antal anställda	65	66	64
varav kvinnor	2	2	1
varav män	63	64	63
Avgångar under året	2	2	0
Nyanställda under året	1	4	1
Personalomsättning (%)	6,5	3,2	0,0
Medelålder	47	48	47
Arbetskadorna och tillbud för samtliga personalgrupper			
Anmälda arbetskadorna	2	5	3
Anmälda tillbud	14	20	16

Styrning och uppföljning av verksamheten

Måluppföljning

Direktionen fastställde 2019-12-06 verksamhetsplanen för 2020. Planen beskriver övergripande hur SÄRF ska arbeta under året för att uppnå handlingsprogrammets fyraåriga säkerhetsmål. Säkerhetsmålen syftar till att ge styrning till organisationen och delas upp i årliga prestationsmål. Om de uppfylls anses säkerhetsmålen uppfyllda.

Totalt har förbundet nått 91% i måluppfyllelse för Prestationsmål 2020.

Prestationsmål med aktiviteter med fysisk närvaro, så som deltagande vid lokala evenemang eller utbildning till enskilda i egenotning har inte genomförts på grund av pandemin. Under ett normalår deltar SÄRF vid 50-talet evenemang. Andra prestationsmål har inte kunnat genomföras i väntan på MSB:s beslut om nya föreskrifter under 2021. Därmed har bland annat arbetet med framtagandet av riskanalys som

underlag för operativ förmåga flyttats fram. Det avses utföras ihop med arbetet med ett uppdaterat handlingsprogram under 2021.

För detaljer kring uppföljning av mål hänvisas till bilagan Uppföljning av Prestationsmål 2020.

Intern styrning och kontroll

Direktionen ska enligt Kommunallagen tillse att kontrollen är tillräcklig inom SÄRF och att det finns en intern styrning och kontroll som fungerar på ett tillfredsställande sätt. Det vill säga att de med rimlig grad av säkerhet ska säkerställa att följande mål uppnås:

- ▶ Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
- ▶ Tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten.
- ▶ Efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter och riktlinjer.

Förbundsdirektören ansvarar för konkreta regler och anvisningar för en god intern kontroll och ska årligen rapportera till Direktionen hur den interna kontrollen fungerar.

De verksamhetsansvariga cheferna inom SÄRF ska följa regler och anvisningar om intern kontroll och informera övriga anställda om innebörden. De ska verka för att arbetsmetoderna bidrar till en god intern kontroll.

Internkontrollplan 2020

Förbundet har genomfört en risk- väsentlighets- och konsekvensanalys av verksamheten genom att ringa in de rutiner och processer som är viktiga att följa upp. Förbundets metod för riskhantering och internkontroll omfattar identifiering och värdering av risker samt framtagande av åtgärdsplaner.

För årets uppföljning hänvisas till bilagan Uppföljning Internkontrollplan 2020.

Uppföljning av strategiska inriktningar

Med utgångspunkt från förbundets uppdrag, förbundsordning och de nationella målen i LSO har SÄRF formulerat sju strategiska inriktningar för perioden 2020-2023. De ska styra SÄRF:s strategiska arbete för att vara en räddningstjänst i tiden och för framtiden. Under 2020 har vi genom flertalet aktiviteter arbetat enligt dessa inriktningar.

En medarbetardriven organisation

I vår strävan att vara en medarbetardriven organisation har vi bland annat omsatt årets prestationsmål i aktiviteter på grupp- och avdelningsnivå samt att det upprättades en individuell kompetensutvecklingsplan för varje medarbetare inklusive uppföljningar.

Innovationer och idéer om utveckling och metoder har uppmärksammats till gagn för verksamhetsnyttan.

Vi har också kartlagt personalplanering kopplat mot God ekonomisk hushållning, beslutsmandat och arbetstidsavtal vilket har medfört upprättande av skriftliga rutiner.

Agera och verka för Ett SÄRF

Som ett led i det strategiska arbetet operativ heltidspersonal, RiB och värn samlats under året för gemensamma övningar. Syftet är att säkerställa den operativa förmågan enligt förmågebeskrivningar med också att verka tillsammans över gränserna.

SÄRF införde en ny avdelning för analys och utveckling för hela förbundet. Ett arbete har startat ett arbete med att utbilda vår RiB-personal i arbetet i förbundets ledningscentral och i funktionen Inre befäl.

God kommunikation ska genomsyra hela organisationen

Årets arbete har inriktats i att förstärka de kommunikativa budskapen vid operativa händelser. Genom att sammanställa och förankra ett flertal styrdokument med regler och rutiner kring kommunikation inom SÄRF har det inneburit att varje medarbetares ansvar och skyldigheter har synliggjorts särskilt.

Året har inneburit intensivt arbete med att främja intern kommunikation i hela organisationen genom implementering av och utbildning i nya tekniska lösningar för exempelvis övningsgenomförande och planeringar.

Ett omfattande arbete med att göra vår offentliga information tillgänglighetsanpassad har genomförts på såväl webbplats som för vår dokumenthantering.

En kommunikativ och synlig räddningstjänst

Som ett led att synliggöra räddningstjänsten har ett strategiskt stöd lämnats till berörda funktioner gällande mediehantering.

SÄRF har deltagit aktivt i flertalet lokala, regionala liksom nationella forum som berör samverkan

och kommunikation. Förbundet samverkar löpande med våra medlemskommuner genom olika forum.

Ett internt arbete har startat för att kompetensutveckla det kommunikativa ledarskapet.

Rätt person på rätt plats

För att säkerställa förbundets rekrytering och kompetens har en plan för kompetensförsörjning tagits fram. Den omfattar även den kompetensbrist som saknas inom organisationen med anledning av tidens förändringar med begränsade marginaler. Platsannonsers utformning har setts över för att bredda intresset för våra utannonserade tjänster.

Pandemins effekter på verksamheten har i flera fall kunnat omsättas i kompetensutveckling och omställning av personal.

Intern styrning för god kontroll

Intern styrning och kontroll utgör grunden för att upprätthålla av en god ekonomisk hushållning. Tertiärluppföljningar av budget och måluppfyllnad genomförs regelbundet under året i dialog med avdelningarna.

Göra rätt saker på rätt sätt

Genom att arbeta effektivt och strukturerat mot tydliga mål har personalen getts egna ansvarsområden med kopplade aktiviteter.

Det sker löpande förbättringsarbete inom hela organisationen.

God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning innebär att förbundet håller sig inom beslutad budget och samtidigt visar att säkerhetsmålen enligt handlingsprogrammet uppfylls.

God ekonomisk hushållning innebär också att förbundets ekonomiska utrymme är överordnat verksamhetens ambitionsnivå.

Förbundet har tidigare haft god budgetföljsamhet men 2020 har kostnaderna för både verkstad och IT ökat. Reparationer av äldre räddningsfordon och externa krav på teknikutveckling samt den digitalisering som har påskyndats utifrån pågående pandemi har kostat medel utöver budget. God ekonomisk hushållning är att klara balansgången mellan uppsatta mål, beslutad förmåga, god arbetsmiljö, hög säkerhet och en ekonomi i balans. Under året har omprioriteringsbeslut tagits för att uppnå balans för helheten.

Förbundet budgeterar årligen utifrån överenskomna medlemsbidrag enligt den rambudget som beslutas av Direktionen i juni året före verksamhetsåret. I beslutad rambudget ingår kostnad för SAP-R, Särskild Avtalspension inom Räddningstjänst, enligt prognos per föregående årsskifte.

I december året före verksamhetsåret beslutar Direktionen om Verksamhetsplan och Internbudget som visar hur mål och medel fördelas inom organisationen. Kostnad för SAP-R i Internbudget är enligt prognos per 31:a augusti och vid avvikelser från tidigare prognos kan Direktionen besluta om att detta överskott/underskott kan föras mot Eget Kapital. Internbudget 2020 har ett underskott på 2,2 Mnkr då KPA:s, Kommunernas Pensionsanstalt, prognos per 2020-08-31 visade på ökade pensionskostnader.

Det finansiella målet för 2020 uppfylls genom ett positivt resultat på 5,7 Mnkr. Överskottet hänförs till lägre pensionskostnader enligt KPA:s prognos 2020-12-31 som är framtagen enligt Sveriges Kommuners och Regioners, SKR, RIPS19, Riktlinjer för beräkning av pensionsskuld.

Årets prestationsmål har uppfyllts till 91 procent trots att vissa aktiviteter ej har kunnat genomföras på grund av pandemin och avvaktan på nya föreskrifter under 2021. Arbetet med framtagandet av riskanalys som underlag för operativ förmåga har flyttats till arbetet med uppdaterat handlingsprogram som ska genomföras 2021 och börja gälla 2022.

Det är förbundets uppfattning att medlemsbidragen och övriga ekonomiska medel används på ett effektivt sätt och att SÄRF därmed uppfyller kravet på god ekonomisk hushållning.

Ekonomisk ställning och Balanskravsutredning

Årets resultat

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader uppgår till plus 5,7 Mnkr på en omsättning som uppgår till 193,4 Mnkr (188,6 Mnkr).

Balanslikviditeten och rörelsekapitalet har ökat då förbundet har ett plusresultat för 2020, se kassaflödesanalys. Eget kapital uppgår till 57,4 Mnkr och ska täcka den ansvarsförbindelse som finns för Pensionsutfästelse före 1997 på 13,0 Mnkr samt förbundets risker.

I Eget Kapital ingår det överskjutande belopp som uppstod under 2020 då ett antal avgångar med avtalspension enligt SAP-R flyttades framåt i tiden samt att pensionsskulden omvärderades enligt RIPS19.

Framflyttning av avgång med avtalspension betyder att pensionskapitalet räknas om och ger en ökad kostnad för 2021.

Nedräkningen av pensionsskulden ger lägre kostnad 2020 men prognosen visar på kraftigt stigande pensionskostnader de närmaste åren.

Internbudget 2021 är ej i balans och Direktionen beslutade i december 2020 att underskottet ska finansieras från Eget Kapital.

Enligt Kommunallagen 11 Kap 5 § ska det varje år upprättas en budget där intäkterna överstiger kostnaderna, undantag får göras i den utsträckning som medel

från en resultatutjämningsreserv tas i anspråk eller om det finns synnerliga skäl.

Förbundet använder inte Resultatutjämningsfond (RUR).

Uppgift om årets balanskravsresultat ska redovisas i årsredovisningen och ska rensas från poster som inte härrör från den egentliga verksamheten.

Kommunalförbundet redovisar ett positivt balanskravsresultat för 2020 på 5,6 Mnkr.

% och Mnkr	2020	2019	2018	2017
Balanslikviditet	313%	304%	268%	273%
(Oms. tillgång/kortfristig skuld i %)				
Rörelsekapital	73,7	66,8	57,8	56,7
(Oms. tillgång - kortfristig skuld)				
Soliditet	36%	34%	34%	34%
(Eget kapital/tillgångar)				
Soliditet inkl. Ansvarsförbindelse	28%	24%	24%	24%

Beräkning av Balanskravsresultat

	Belopp i Mnkr
Årets resultat 2020	+5,7
Reducering av jämförelsestörande poster	0
Reducering av samtliga realisationsvinster	-0,1
Årets balanskravsresultat	+5,6

Resultaträkning, Tkr

	Not	2020	2019
Verksamhetens intäkter	1	23 167	23 573
Verksamhetens kostnader	2	-179 244	-179 777
Avskrivningar	3	-6 934	-6 849
Summa verksamhetens nettokostnader		-163 011	-163 053
Medlemsbidrag	4	170 219	165 100
Finansiella intäkter	5	36	0
Finansiella kostnader	6	-1 487	-1 652
Årets resultat		5 757	395

Balansräkning, Tkr

		2020-12-31	2019-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Maskiner och inventarier	7	46 590	50 746
Pågående investering	8	5 663	1 447
Summa materiella anläggningstillgångar		52 253	52 193
Finansiella anläggningstillgångar			
Långfristiga fordringar	9	53	59
Summa finansiella anläggningstillgångar		53	59
Summa anläggningstillgångar		52 306	52 252
Omsättningstillgångar			
Fordringar	10	18 935	23 938
Kassa och Bank		89 339	75 655
Summa omsättningstillgångar		108 274	99 593
Summa tillgångar		160 580	151 845
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital			
Ingående eget kapital		51 656	51 261
Årets resultat		5 757	395
Summa eget kapital		57 413	51 656
Avsättningar			
Pensioner och liknande förpliktelser	11	68 579	67 417
Summa avsättningar		68 579	67 417

fortsättning balansräkning nästa sida

		2020-12-31	2019-12-31
Skulder			
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder	12	6 904	8 808
Övriga kortfristiga skulder		27 684	23 964
Summa kortfristiga skulder		34 588	32 772
Summa skulder		34 588	32 772
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		160 580	151 845

Kassaflödesanalys, Tkr

	Not	2020	2019
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat exkl. räntenetto		7 207	2 047
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet			
Avskrivningar		6 934	6 849
Realisationsvinst vid försäljning av inventarier		-122	0
Förändring av avsättning till pension inkl. löneskatt		1 162	3 955
Summa justeringar		15 181	12 851
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		13 730	11 199
Kassaflöde från den löpande verksamheten		20 549	11 318
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	8	-6 994	-2 183
Försäljning av anläggningstillgångar		122	0
Ökning/minskning av långfristig fordran	9	6	-24
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-6 866	-2 207
Ökning/minskning av likvida medel		13 683	9 111
Likvida medel vid årets början		75 656	66 545
Likvida medel vid årets slut		89 339	75 656

Noter, Tkr

Not 1 Verksamhetens intäkter	2020	2019
Automatiska brandlarm	11 005	10 532
Myndighetsutövning	1 565	1 165
Uppdragsutbildning	4 896	5 985
Avtal	2 604	3 032
Bidrag fr. bl.a. EU inkl. komp. sjuklönekostnader	1 173	605
Uthyrning lokaler, fordon	1 074	1 065
Teknisk service	378	515
Övrigt	350	674
Realisationsvinst	122	0
Summa	23 167	23 573

Not 2 Verksamhetens kostnader	2020	2019
Löner och arvoden	93 290	92 913
Personalomkostnader	29 244	29 507
Pensioner	11 021	12 357
Personalsociala	3 106	3 751
Lokaler	13 753	14 463
Materiel	11 417	10 829
Främmande tjänster exkl räkenskapsrev.	17 330	15 874
Räkenskapsrevision	83	83
Summa	179 244	179 777

Not 3 Avskrivningar enligt plan
Planenliga avskrivningar har beräknats på objektens anskaffningsvärden.

Not 4 Kommunbidrag	2020	2019
Bollebygd	8 864	8 387
Borås	85 385	82 187
Mark	33 384	33 433
Svenljunga	10 472	10 104
Tranemo	11 566	11 210
Ulricehamn	20 548	19 779
Summa	170 219	165 100

Not 5 Finansiella intäkter
Intäkter hänförliga till tillgodohavande på Borås Stads Internbank.

Not 6 Finansiella kostnader	2020	2019
Ränta pensionsavsättning	1 481	1 649
Övriga finansiella kostnader	6	3
Summa	1 487	1 652

Not 7 Anläggningstillgångar	2020	2019
Ingående anskaffningsvärde	174 522	165 119
Omklassificeringar under året	2 778	9 403
Försäljningar och utrangeringar	-2 699	0
Utgående anskaffningsvärde	174 601	174 522
Ingående ackumulerande avskrivningar	123 776	116 927
Årets avskrivningar enligt plan	6 934	6 849
Försäljningar och utrangeringar	-2 699	0
Summa	46 590	50 746

Not 8 Investeringar, påg. investeringar	2020	2019
Ingående anskaffningsvärde	1 447	8 667
Omklassificeringar under året	-2 778	-9 403
Anskaffningar	6 994	2 183
Utgående anskaffningsvärde	5 663	1 447

Not 9 Långfristiga fordringar
Posten avser lån till RiB-personal för genomförande av körkortsutbildning

Not 10 Kortfristiga fordringar	2020	2019
Kundfordringar	14 247	20 231
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	4 598	3 694
Övriga fordringar	90	13
Summa	18 935	23 938

Not 11 Pensionsavsättning	2020	2019
Ingående balans	67 418	63 462
Utbetalningar	-2 362	-2 184
Ränta mm	1 475	2 366
Årets intjänande	1 821	3 002
Särskild löneskatt	227	772
Utgående balans	68 579	67 418

Not 12 Kortfristiga skulder	2020	2019
Leverantörsskulder	6 904	8 808
Semesterlöneskuld	8 779	8 294
Upplupna löner	3 261	2 690
Upplupna sociala avgifter	1 230	1 009
Arbetsgivaravgift	2 537	2 331
Moms	2 236	1 747
Pensioner, individuell del	4 523	4 091
Pensioner, löneskatt	1 560	1 202
Övriga interimsskulder	1 060	381
Övriga kortfristiga skulder	2 498	2 219
Summa	34 588	32 772

Not 13 Ansvarförbindelse	2020	2019
Pensionsförpliktelse inklusive löneskatt (för tiden t.o.m. 1998)	13 076	14 658

Redovisningsprinciper

Allmänna redovisningsprinciper

Kommunalförbundet tillämpar Kommunallagen (KL), Lagen om Kommunal bokföring och redovisning (LKBR) samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning.

Värderingsprinciper

Intäkter och kostnader

Periodisering av inkomster och utgifter har gjorts enligt god redovisningssed.

Fakturor överstigande 5 Tkr exklusive moms har periodiserats.

Pensionskostnader

Förbundets pensionskostnader utgörs dels av under året utbetalda pensioner och pensionspremier, dels av årets förändring av kapitalvärdet av utgående och utfästa framtida pensioner.

Värdering av pensionsförpliktelserna är gjord enligt den av SKR antagna beräkningsmodellen för pensionsförpliktelser, RIPS 19.

Särskild avtalspension inom Räddningstjänst (SAP-R) är beräknad på pensionsålder 59,5 år. Värdet av utfästa pensionsåtaganden redovisas under rubriken avsättningar.

Pensionsutfästelser före 1997-12-31 redovisas som ansvarsförbindelse.

Fordringar och Skulder

Fordringar har tagits upp till det belopp varmed de beräknas inflyta.

Avsättning har gjorts för bedömda förlustrisker.

Skulder har tagits upp till nominella värden.

Investering

En investering anses föreligga när tillgången är anskaffad för stadigvarande bruk, tillgången har en ekonomisk livslängd på minst tre år och anskaffningsvärdet uppgår till minst ett halvt prisbasbelopp exklusive moms.

Avskrivningar

Förbundet tillämpar komponentavskrivning av sina tillgångar. Enligt RKR 11:4 ska avskrivningarna spegla hur tillgångars värde successivt förbrukas och då måste skillnader, i förbrukning och nyttjandeperioder av betydande komponenter i en materiell anläggningstillgång, beaktas. Förväntas skillnaden i förbrukningen av en materiell anläggningstillgångs betydande komponenter vara väsentlig, ska tillgången delas upp på dessa och respektive komponent skrivas av separat.

Förbundets befintliga anläggningstillgångar och de som har aktiverats under året med värde som uppgår till väsentligt belopp består av räddningsfordon. Fordonen har i sin helhet samma förbrukning och nyttjandeperiod och vår bedömning är att varje fordon består av en komponent.

Avskrivningstider enligt plan på anskaffningsvärdet

Höjdfordon	18 år
Övriga stora fordon	14 år
Personbilar/Båtar/Maskiner	7/10 år
Räddningsmateriel	7/10 år
Radioutrustning	5 år
Elektronik/Kameror/Datorer	3 år

Verksamhetens intäkter och kostnader

Verksamhetens intäkter avseende myndighetsutövning och avtalstjänster avviker mot budget med +0,8 Mnkr och här ingår statens kompensation för utbetalad sjuklön med +0,5 Mnkr.

Verksamhetens kostnader ligger totalt i nivå med budget men avviker på avdelningsnivå med lägre kostnader då budgeterade aktiviteter, utvecklingsprojekt och internutbildningar ej kunnat genomföras under pågående pandemi men också högre

kostnader för reparationer av åldrande fordonbestånd, teknikutveckling och digitalisering.

Den största budgetavvikelsen avser pensionskostnaden på totalt +6,1 Mnkr (inklusive avvikelse på finansiella kostnader som avser pensionsförpliktelse) och beror dels på osäkerheten i att prognostisera kostnader för avtalspension, SAP-R, men också omvärdering av pensionsskulden enligt RIPS19.

Personalkostnader inklusive pension utgör 73,4% (74,2%) av förbundets totala kostnader. Tillsammans med lokalkostnader för förbundets 24 brandstationer är det 80,8% (81,9%) vilket betyder att det är en personalintensiv verksamhet i ett stort geografiskt område.

Pensionskostnader baseras på uppgifter från KPA pension per 2020-12-31.

Mnkr	Utfall 2020	Budget 2020	Avvikelse	Utfall 2019
Verksamhetens intäkter	23,2	22,4	0,8	23,5
Verksamhetens kostnader	-168,3	-168,0	-0,3	-167,4
Pensionsförpliktelser	-11,0	-17,1	6,1	-12,4
Avskrivning	-6,9	-8,3	1,4	-6,8
Nettokostnader	-163,0	-171,0	8,0	-163,1
Medlemsbidrag	170,2	170,2	0	165,1
Finansiella intäkter	0,1	0	0,1	0
Finansiella kostnader	-1,5	-1,5	0	-1,6
Årets resultat	5,8	-2,3	8,1	0,4

Budgetsäkerhet

%	2020	2019	2018	2017
Budgetavvikelse Årets resultat	+4,7	+1,7	+1,6	+4,7

(exkl. Medlemsbidrag)

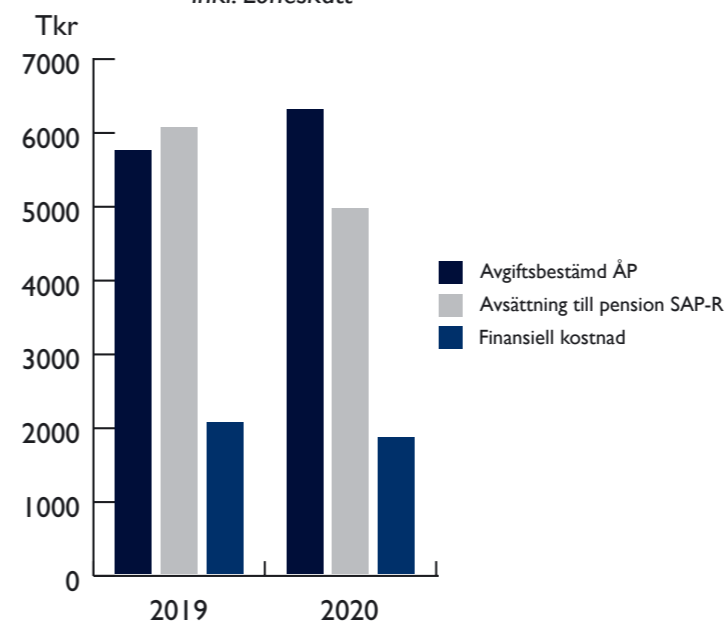
Medlemsbidrag

Medlemskommunerna ersätter förbundet genom bidrag för att utföra uppdraget enligt gällande handlingsprogram.

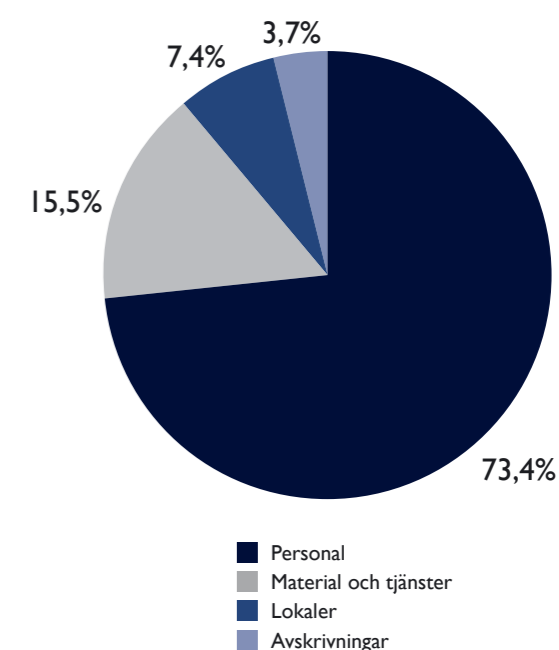
Medlemsbidraget är förbundets största intäkt och uppgår till 170,2 Mnkr vilket är en höjning från 2019 med 3,1%. Detta innebär en bidragsfinansiering av verksamheten på 90,7% (88,5%).

Kostnad för Räddningstjänst per invånare inom förbundet år 2020 828kr (806 kr).

Pensionskostnader 2020
inkl. Löneskatt

Verksamhetens kostnader 2020

Årets investeringar

Årets investeringar består huvudsakligen av nödvändiga reinvesteringar inom fordonsparken och har uppgått till 2,8 Mnkr (9,4 Mnkr).

Årets investeringar avviker mot budget men dessa kommer att genomföras under 2021 varav bilar och räddningsutrustning är påbörjade och ingår med 18,1 Mnkr i kvarstående investeringar 2020-12-31.

Avskrivningskostnaden är högre jämfört med föregående år och följer investeringsplanen.

Investeringar i Mnkr				
	Pågående 2020-01-01	Budget 2020	Färdigställda 2020	Kvarstående 2020-12-31
Lastväxlare		3,8		3,8
Höjdfordon		7,0		7,0
Utbildningscontainrar		3,5		3,5
Container för vatten		1,0		1,0
Transportbilar och Räddningsbil	2,2	4,9	2,1	5,0
Båtar		0,3		0,3
Räddningsutrustning	0,5	0,9	0,7	0,7
Reningsverk slangvätt		0,5		0,5
Elektronikstöd, Teknikstöd LC		2,1		2,1
SUMMA	2,7	24,0	2,8	23,9

Mnkr	2020	2019	2018	2017
Avskrivningar	6,9	6,8	6,5	6,1

Södra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund

FÖLJ OSS
raddningSARF

BESÖKSADRESS Olovsholmsgatan 12, 506 34 Borås
TELEFON 033-17 29 00 **MAIL** serf@serf.se **WEBB** www.serf.se

Södra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund

Uppföljnings av verksamhetens mål

Bilaga till Årsredovisning 2020

Dokumentnamn:	Giltigt från:
Uppföljning av verksamhetens mål 2020	2020-09-01
Diarienummer:	Reviderat:
Upprättad av:	Beslutad av:
Ekonomichef	Direktionen
Målgrupp:	

Innehållsförteckning

UPPFÖLJNING AV VERKSAMHETENS MÅL 2020	3
Inledning.....	3
Handlingsprogram.....	3
Säkerhetsmål.....	3
Verksamhetsplan	3
Uppföljning av mål.....	3
Måluppfyllelse	4
Uppföljning Säkerhets- och Prestationsmål	4

UPPFÖLJNING AV VERKSAMHETENS MÅL 2020

Inledning

Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbunds, SÄRF, uppdrag grundar sig i Lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO). I Förbundsordningen beskrivs styrningen och innehållet i organisationens uppdrag och ansvarsområden. Förbundsområdets risker och problembilder kopplade till räddningstjänst utifrån LSO:s nationella mål utgör då underlag för SÄRF:s vision samt säkerhetsmål för perioden 2020-2023. Säkerhetsmålen omsätts till ettåriga prestationsmål i verksamhetsplanen som därefter formuleras i aktiviteter. De beslutade strategiska inriktningarna omfattar förbundet ur ett helhetsperspektiv.

SÄRF:s styrdokument och hur de hänger samman.

Handlingsprogram

Direktionen fastställde 2019-12-06 SÄRF:s vision samt övergripande mål i ett handlingsprogram för åren 2020-2023. Visionen beskriver vad förbundet vill uppnå med sin verksamhet och vilken effekt som förväntas. De övergripande Säkerhetsmålen beskriver de områden som är prioriterade och som leder mot visionen.

Säkerhetsmål

Säkerhetsmålen beskriver den nivå av skydd och säkerhet som SÄRF vill uppnå i samhället för perioden 2020-2023. Målen är uppdelade på Före, Under och Efter Räddningstjänst och framgår i detalj i uppställningen nedan.

Verksamhetsplan

Direktionen fastställde 2019-12-06 verksamhetsplanen för 2020 som övergripande beskriver hur SÄRF avser att arbeta under året för att uppnå handlingsprogrammets mål tillika en övergripande fördelning av de ekonomiska resurserna i förbundets verksamhet. De övergripande målen har omsatts i förbundsgemensamma prestationsmål och respektive avdelning arbetar utefter beslutade aktivitetsplaner för att nå dessa mål.

Uppföljning av mål

De fyraåriga säkerhetsmålen som syftar till att ge styrning till organisationen, delas upp till prestationsmål i verksamhetsplaner som följs upp årligen. Om prestationsmålen uppfylls anses säkerhetsmålen uppfyllda.

Som stöd för uppföljning av prestationsmål används %-andel av färdigställande.

Vid varje prestationsmål finns förklarande text om vilka aktiviteter som har genomförts respektive inte har genomförts under året.

Måluppfyllelse

Kategorier	Utfall Helår 2020
Säkerhetsmål Före, 5st. (11 Prestationsmål)	83%
Säkerhetsmål Under 5st. (9 Prestationsmål)	96%
Säkerhetsmål Efter 2st. (4 Prestationsmål)	100%
Totalt 12st.	91%

Totalt har förbundet uppnått 91% i måluppfyllelse för 2020.

De prestationsmål som innehåller aktiviteter med fysisk närvaro, till exempel deltagande på lokala evenemang för information om brandskydd (under ett normalår deltar SÄRF vid 50-talet evenemang) eller utbildning till enskilda i egensotning har inte genomförts på grund av pandemin.

Andra prestationsmål har inte genomförts på grund av förändringar i LSO-lagstiftningen och att MSB ska besluta om nya föreskrifter under 2021. Framtagandet av riskanalys som underlag för operativ förmåga har därför hänskjutits till arbetet med handlingsprogram enligt en framtagen nationell modell som ska gälla från 2022.

Uppföljning Säkerhets- och Prestationsmål

Säkerhetsmål, Före	Prestationsmål	Utfall Helår 2020	Aktiviteter
1. Den enskildes och verksamheters förmåga att förebygga och hantera bränder och andra olyckor ska stärkas.	1.1 Den enskildes och verksamheters förmåga att förebygga och hantera bränder och andra olyckor ska stärkas genom att samordna och utveckla SÄRF:s utbildning, rådgivning och information.	68%	<p>Genomförda aktiviteter:</p> <p>Sociala medier har använts för förebyggande budskap kring den enskildes ansvar vid ex. risk för gräsbrand, camping (avstånd, elsäkerhet, gasolustrustning), brandskydd i hemmet, vattensäkerhet och grillning. Vi har informerat om rådande väderläge samt hur den enskilde skyddar sig och sin egendom samt tagit fram informationsvideo som förtydligar ansvaret vid eldningsförbud och som lagts upp på sociala medier och serf.se.</p> <p>Vissa budskap riktas till identifierade målgrupper, till exempel brandskydd i bostäder, studenter alternativt nyinflyttade med familjer.</p> <p>Genom att synas och höras kontinuerligt i lokala media får aktuella budskap utrymme. Problematiken kring trängsel på parkering i anslutning till badplatser fick stor uppmärksamhet i såväl lokalmedia som i sociala medier. Brandvarnardagen 1/12 uppmärksammades med en utmaning.</p> <p>Som regel när funktionen Inre Befäl uttalar sig i lokala media förtydligas systematiskt den enskildes ansvar.</p> <p>Goda exempel på rådiga ingripanden som utförts av enskilda uppmärksammas i sociala media och pressmeddelande.</p> <p>I samverkan med lokalmedia (BT) har filmer producerats som beskriver vår verksamhet samt den enskildes ansvar kopplat till brandskydd i hemmet.</p>

		<p>RiB-stationer har som sommarprojekt genomfört 34 övningar i vattensäkerhet på badplatser och kombinerat med information till allmänhet såsom att dela ut förebyggande budskap om att ha fokus på badande barn ihop med instruktioner för vattenlivräddning.</p> <p>Kampanjer har genomförts dels under sommaren med tre framtagna kampanjvideos i sociala medier för att nå en bred allmänhet. Temat gällde egenansvar rörande vattensäkerhet och trafiksäkerhet. Julkampanjen bidrog med flera filmer med budskap hur den enskilde undviker olyckor kopplat till årstiden och den annalkande högtiden. Budskapen är dessutom anpassade till rådande riktlinjer för pandemin.</p> <p>Utvecklingen av konceptet "brandsyn i hemmet" har framgångsrikt riktats till elever i grundskolan. Checklista framtagen för brandskydd hemma för att förtydliga ansvaret hos den enskilde och förmedla budskapet genom vikten av att hjälpas åt för att säkerställa ett gott brandskydd i hemmet. Checklistan finns på serf.se och har kompletterats med en film i sociala medier som även finns på serf.se.</p> <p>Informationsbroschyr har tagits fram och tryckts upp som ska syfta till att stödja till den som har drabbats av brand i hemmet. "Efter branden – Information från Räddningstjänsten". Denna ska tas i bruk under 2021 och distribueras till alla stationer i SÄRF.</p> <p>Webbaserad grundutbildning i brandskydd för anställda i SÄRF:s medlemskommuner är producerad samt utbildningsvideo i praktisk hantering av släckutrustning.</p> <p>Mediahandbok är färdigställd som stöd för olika funktioner bl.a. för operativa beslutsfattare.</p> <p>Fordonsmärkning är genomförd med förebyggande budskap på SÄRF:s transport- och A-bilar.</p> <p>Ej genomförda aktiviteter:</p> <p>Aktiviteter med deltagande på lokala evenemang med information till allmänheten har inte kunnat genomföras p.g.a. pandemin.</p> <p>Av samma anledning har viss utbildning ej kunnat genomföras, t.ex. om kvalitetssäkring av SÄRF:s SBA-utbildning i syfte att säkerställa att budskapet mellan myndighetsutövning och utbildning är densamma.</p>
	<p>1.2 SÄRF ska samverka i säkerhets- och trygghetskapande arbete i medlemskommunerna.</p>	<p>100%</p> <p>Genomförda aktiviteter:</p> <p>Strategi framtagen för större samverkan och samordning med medlemskommuner gällande det breda trygghetskapande arbetet. T.ex.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Individanpassat brandskydd ○ Brottsförebyggande arbete ○ Trygg & Säker-koncept

			<ul style="list-style-type: none"> ○ Myndighetssamverkan <p>Årlig kontroll av samtliga 109st. kommunala badplatser inom förbundet har genomförts och anslag har satts upp med budskap om att ha fokus på badande barn och att grilla säkert.</p>
2. Det förebyggande skyddet mot brand och andra olyckor ska stärkas i byggnader och andra anläggningar via information, rådgivning, tillsyn, myndighetssamverkan och deltagande i plan- och byggprocessen.	2.1 Effektivisera tillsynsarbetet för att få bättre effekt och stärka det förebyggande skyddet mot brand och andra olyckor hos verksamheter och fastighetsägare.	87%	<p>Genomförda aktiviteter:</p> <p>Översyn av tillsynsprocessen är genomförd i ytterligare effektiviseringssyfte. Detta kan exempelvis göras genom:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Minskad administrationstid med ändrade rutiner ○ Förenklat språkbruk för större förståelse <p>Strategi utarbetad för att ta in revisionsbesiktningsintyg för automatlarmsanläggningar som är kopplade till SÄRF och myndighetsanläggningar.</p> <p>Rutin i vad som rör föreläggande av brister samt återbesök, i flerbostadshus och andra relevanta objekt som har haft en brand är framtagen och i bruk.</p> <p>Ej genomförda aktiviteter:</p> <p>Riktad insats inom LSO 2:2 är genomförd till 50%. På grund av pandemin fick omfall göras och tillsyner genomfördes i Marks kommun och i Borås stad av obemannade bensinstationer men ställdes in i Borås.</p> <p>70% eller 85st utav de planerade 120 tillsynerna genomfördes. Fr.o.m. oktober ställdes samtliga tillsyner in p.g.a. pandemin.</p>
	2.2 Bibehålla, stärka och fördjupa relationerna med förbundets samtliga byggnadsnämnder i syfte att få bättre och effektivare hantering mot bygglövssökare.	63%	<p>Genomförda aktiviteter:</p> <p>Deltagit och genomfört föredrag vid den årliga nätverksträffen för byggingenjörer och byggnadsinspektörer.</p> <p>Ej genomförda aktiviteter:</p> <p>Besök hos medlemskommunernas byggnadsnämnder för att hålla brandutbildning, besvara frågor samt nätverka ej genomfört p.g.a. pandemin.</p>
	2.3 Stärka kommunernas kunskap om räddningstjänstens intresseområde i planprocessen och/eller riskhantering vid detaljplanering.	100%	<p>Genomförda aktiviteter:</p> <p>Utbildning ska genomföras av minst en medlemskommuns personal som arbetar med planfrågor i de frågor som berör räddningstjänstens intressen. Syftet är att uppnå ett bättre samarbete och en större förståelse bland planhandläggarna i kommunen. Utbildning genomförd i Borås stad.</p> <p>SÄRF ska bistå minst en medlemskommun i framtagandet av en översiktlig riskanalys i syfte att likrikta, förtydliga och förenkla arbetet kring detaljplanering nära farligt gods-leder. SÄRF kan bistå kommunen i form av hjälp vid beställning, uppstartsmöte, granskning under processen, samt slutgranskning. SÄRF har fullgjort sina åtagande i detta arbete för Marks kommun.</p>

	2.4 Operativ personal ska ha den kompetens som behövs för att kunna agera inom det förebyggande arbetet i förekommande arbetsuppgifter.	100%	Genomförda aktiviteter: En medarbetare har genomgått MSB:s utbildning "Tillsyn A" och två har genomfört MSB:s LBE kurs.
3. Verksamhetens förmåga att hantera kemikalier, brandfarlig vara och explosiv vara på ett säkert och riskminimerande sätt ska stärkas genom information, rådgivning, tillsyn och tillstånd.	3.1 Verksamheter klassade enligt LSO 2 kap 4§ eller omfattas av LBE ska nödvändiga åtgärder kontinuerligt vidtas för att hindra eller begränsa konsekvenserna av en olycka i eller i anslutning kring verksamheten samt ha förmåga att minska risken för olyckor.	50%	Genomförda aktiviteter: Mallar och rutiner gällande tillsyner LBE har inventerats, uppdaterats och skapats för att förenkla tillsynsprocessen. Rutin för påminnesystem om hantering av tillstånd för brandfarlig- och explosiv vara i Daedalos har utvecklats. Ej genomförda aktiviteter: Minst 1 tillsyn på anläggningar klassade som farlig verksamhet enligt LSO 2 kap. 4§ skulle genomförts med syfte att granska verksamhetens förmåga att vidta nödvändiga åtgärder för att hindra eller begränsa konsekvenserna av en olycka i eller i anslutning kring verksamheten. Aktiviteten blev inställd p.g.a. pandemin. Av samma anledning ställdes följande aktivitet in: att i samband med tillsyn enligt LSO 2 kap. 4§ studera verksamheternas riskanalys och informera om möjliga förbättringar eller ändringar för att minimera risken för att en olycka sker.
4. Allmänheten ska ha tillgång till uppdaterad information om riskerna vid verksamheter som hanterar kemikalier i en större omfattning.	4.1 Informationen på SÄRF:s hemsida om de farliga verksamheter som överskrider gränsvärdena i lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (Sevesolagstiftningen) ska vara aktuell.	100%	Genomförda aktiviteter: Samtliga verksamheter som har informationsskyldighet enligt lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (Sevesolagstiftningen) har uppmanats om att uppdatera sin information på SÄRF:s hemsida. Samtliga kommuners hemsidor har kontrollerats så att de har länkar till SÄRF:s information om farlig verksamhet. Löpande bevakning genomförd för att anmäla verksamheter som kan klassas som farlig verksamhet enligt LSO 2 kap. 4 § till Länsstyrelsen. Det samma gäller verksamheter som borde avklassificeras.
5. Brandskyddet i byggnader och andra anläggningar ska stärkas genom att sotning och brandskyddskontroll genomförs inom föreskrivet intervall.	5.1 SÄRF ska ha en uppfyllnadsgrad om minst 95 % av rengöringarna (sotning) i respektive kommun eller minst 95 % som helhet.	100%	Genomförda aktiviteter: Insamling av sotnings- och brandskyddskontrollstatistik genomförs i samband med att uppgifterna begärs in av Länsstyrelsen. Uppfyllnadsgrad för 2020 är 99,67%.
	5.2 SÄRF ska ha en uppfyllnadsgrad om minst 90 % av brandskyddskontrollerna i	100%	Genomförda aktiviteter: Insamling av sotnings- och brandskyddskontrollstatistik genomförs i samband med att uppgifterna begärs in av Länsstyrelsen. Uppfyllnadsgrad för 2020 är 98,3%.

	respektive kommun eller minst 90 % som helhet.		En träff genomförd med sötningentreprenörerna för avstämning och uppföljning av det gångna året, klagomål som inkommit, eventuella förelägganden m.m.
	5.3 Enskildas förmåga att använda, rengöra och detektera fel på uppvärmningsanordningar ska stärkas.	50%	Genomförda aktiviteter: Utbildning för egensotning genomförd vid ett tillfälle. Ej genomförda aktiviteter: Utbildning för egensotning skulle genomförts två gånger men andra tillfället ställdes in p.g.a. pandemin.
Måluppfyllelse totalt		83%	

Säkerhetsmål, Under	Prestationsmål	Utfall Helår 2020	Aktiviteter
1. Räddningsinsatser ska planeras, förberedas och genomföras med en god och likvärdig kvalitet utefter de lokala förhållandena.	1.1 Operativa funktioner ska vara dimensionerade enligt kontinuerligt bedömd riskbild, lokala rutiner och avtal.	100%	Genomförd aktivitet: Förmågan kontrolleras som rutin varje morgon. Veckovisa möten genomförda med Länsstyrelsen för regionala risker och hotbilder. Löpande information från Polis och kommuner.
	1.2 Fordon, materiel och personlig utrustning ska anpassas enligt förmågebeskrivning.	100%	Genomförd aktivitet: Inköp och upphandlingar präglas av Ett SÄRF och fordon, materiel och utrustning planeras vara så likvärdigt som möjligt utifrån lokala förhållanden och behov.
	1.3 Ledningsfunktionernas kvalitetssäkrade kompetens ska motsvara kraven i förmågebeskrivningen.	73%	Genomförda aktiviteter: Förslag till ledningshandbok framtagen. Förmågebeskrivning för Inre Befäl och RCB är uppdaterade och färdigställda. Insatsledare har genomfört "Taktikutbildning 1 Skogsbränder" samt vid MSB:s utbildning gällande användande av flygande resurser vid skogsbrandsbekämpning. Ej genomförda aktiviteter: Framtagandet av riskanalys som underlag för operativ förmåga flyttas till arbetet med uppdaterat handlingsprogram enligt nya föreskrifter från MSB som kommer 2021. Den planerade utbildningen för utryckningsförare flyttades fram till 2021 då instruktörsutbildningen ställdes in 2020 p.g.a. pandemin.
	1.4 Kvalitetssäkrade utbildningar och övningar ska leda till att kraven i förmågebeskrivningen uppfylls.	100%	Genomförda aktiviteter: Samtliga övningar för Inre befäl och RCB enligt Övningsplan 2020 har genomförts. Utbildnings- och kursplaner har skapats i syfte att kvalitetssäkra SÄRF:s introduktionsutbildning för deltidsbrandmän samt andra utbildningar.
2. Ha förmågan att under insats skydda känsliga miljöområden, dricksvattentäkter och reningsverk från verkningar av släckvatten och kemikalier vid olyckor.	2.1 Med kvalitetssäkrade rutiner ska det systematiskt miljöarbete vid räddningsinsatser förbättras.	100%	Genomförd aktivitet: Kvalitetssäkrade rutiner för det systematiskt miljöarbete vid räddningsinsatser är fullgjort i Ledningscentralen, i systemet Solwiz.
3. Via samverkan ha en god förmåga att	3.1 Uppdaterade och regelrätta avtal.	100%	Genomförd aktivitet:

hantera stora händelser med gemensamma ledningsresurser och gränslös räddningstjänst inom och utanför förbundets område.			SÄRF arbetar för samverkan med kommuner, polis och Region och deltog vid en gemensam aktivitet under året för samverkan och övning. Rutin för samverkan framtagen.
4. SÄRF ska vid påfrestningar på samhällets infrastruktur, bibehålla en god beredskap för att rädda och skydda befolkningen samt civil egendom från verkningar av brand och andra olyckor.	4.1 Genom samverkan och samarbete med andra aktörer i kris ska förbundets samlade förmåga resultera i proportionerliga inriktningsbeslut.	88%	Genomförda aktiviteter: Utökning av samverkan och insyn i stabsorganisationerna för kommunerna, polisen och sjukhuset/landstinget. SÄRF medverkat vid gemensamma samverkan- och övningstillfällen under året. Rutin för användande av samverkansbefäl är uppdaterad. Samverkansbefäl informerade om nya uppdaterade rutiner. Ej genomförda aktiviteter: Aktörsgemensam övning terror endast delvis genomförd p.g.a. pandemin.
	4.2 Lägsta acceptabla nivå för verksamheten ska definieras och kvalitetssäkras.	100%	Genomförd aktivitet: Teknik i Ledningscentral är ändamålsenlig för att genomföra och vara stöd till räddningsinsatser. Omvärldsbevakning sker genom nätverk och studiebesök för att få idéer och skapa större effekt av arbetet i ledningscentralen. Samverkansmöte har genomförts med NÄRF och SMS. Risk och sårbarhetsanalys framtagen i samband med kommunernas arbete och uppdateras efter aktuell riskbild.
5. Planera för att SÄRF vid krig eller höjd beredskap kunna skydda och rädda befolkningen samt civil egendom genom upptäckande, utmärkning och röjning av farliga områden samt indikering, sanering och andra åtgärder för skydd mot kärnvapen och kemiska stridsmedel.	5.1 Ska ha förmåga till samverkan och samarbete med andra aktörer vid höjd beredskap och krigshändelse samt förmåga till proportionerligt inriktningsbeslut.	100%	Genomförd aktivitet: Totalförsvarsövning genomförd i samverkan med medlemskommuner under januari/februari 2020.
Måluppfyllelse totalt		96%	

Säkerhetsmål, Efter	Prestationsmål	Utfall Helår 2020	Aktiviteter
1. Genomföra brand-, olycksundersökningar och insatsutvärderingar i syfte att lära av inträffade händelser och utveckla räddningstjänsten i stort.	1.1 Kvaliteten på sakkunnigutlåtanden ska vara hög. Kunskapsöverföringar ska ske kontinuerligt till organisationen med effektförbättringar som resultat	100%	Genomförda aktiviteter: Berörd personal har skapat samsyn kring yttrande. Grunden till samsyn utgörs av SKR:s rapport 2012:01 samt kompetens från adekvat och kvalitetssäkrad utbildning.
	1.2 Antalet felaktiga automatlarm ska minskas.	100%	Genomförd aktivitet: Felaktiga automatlarm kartlagda och analyserade samt har återkopplats till kund via mejl eller telefonkontakt.
	1.3 Räddningsledares kunskap om komplexa miljöinsatser ska leda till effektivare och säkrare insatsresultat.	100%	Genomförd aktivitet: Vid insats där miljö haft en betydande roll i insatsen initieras en olycksundersökning eller en insatsuppföljning av avdelningschef för Skydd & Samhälle. En sådan insats har skett under 2020 och en olycksundersökning är genomförd.
2. Efter avslutad räddningsinsats stödja drabbade med information kring behov av bevakning, restvärdesskydd, sanering och återställning.	2.1 Fungerande rutin för avslut och överlämning vid räddningsinsats ska finnas.	100%	Genomförd aktivitet: Återbesök efter brand i byggnad genomförs för information och stöd till drabbade. Informationsbroschyr har arbetats fram och är producerad "Efter branden – information från Räddningstjänsten".
Måluppfyllelse totalt		100%	

Uppföljning av Internkontrollplan 2020

Bilaga till ÅRSREDOVISNING 2020

Innehåll

Bakgrund	3
Risk nr 5.1 i riskanalys 2020, Bristfälligt med funktionella lokaler	3
Risk nr 7.5 i riskanalys 2020, Negativ samhällsekonomi	4
Risk nr 8.9 i riskanalys 2020, Räddningstjänstförmåga.....	5

Bilaga till ÅRSREDOVISNING 2020

Bakgrund

Förbundet har genomfört en risk-, väsentlighets- och konsekvensanalys av verksamheten för 2020 genom att fokusera på rutiner och processer som är viktiga att följa upp.

Förbundets metod för riskhantering och internkontroll omfattar identifiering och värdering av risker samt framtagande av åtgärdsplaner.

På Direktionens uppdrag har tre internkontroller genomförts under 2020 enligt nedan redovisade sammanfattningar.

Den av Direktionen fastställda internkontrollplanen 2020 omfattar kontrollområdena:

Risk nr 5.1 i riskanalys 2020, Bristfälligt med funktionella lokaler

Risk:

Alla lokaler är inte ändamålsenliga. Det finns behov av om- och nybyggnationer inom förbundets område.

Åtgärd:

Projektet "Hyressättning av SÄRF:s verksamhetslokaler" genomfördes av en extern konsult på uppdrag av förbundets revisorer. Resultatet redovisades i en rapport i december 2020 som resulterade i ett missiv till SÄRF:s direktion.

Direktionen rekommenderas att i samverkan med medlemskommunerna:

- Utreda möjligheten att inrätta en enhetlig hyressättningsprincip för samtliga medlemskommuner i syfte att säkerställa att självkostnadsprincipen uppfylls, samt att motverka risken för dolda värdeöverföringar kommunerna emellan.
- Tydliggöra vilka kvalitativa och funktionella förutsättningar som inhyrda lokaler förväntas upprätthålla.
- Kräva större insyn i och påverkan av medlemskommunernas underhållsplanering.
- Utarbeta en arbetsprocess för lokalinvesteringar samt tydliggöra hur investeringar ska finansieras.
- Säkerställa att lokaler som hyrs ut till förbundet är ändamålsenliga i syfte att efterleva kommunens åtagande enligt förbundsordningen.
- Tydliggöra hur förbundsordningen ska tolkas avseende finansiering av verksamhetsförändringar som innebär betydande ekonomisk konsekvens.

Åtgärd:

SÄRF har i inom det ansvar som åligger förbundet som hyresgäst, genomfört förbättringsåtgärder i ett antal lokaler, där lägsta nivån har lyfts avsevärt.

Bilaga till ÅRSREDOVISNING 2020

Risk nr 7.5 i riskanalys 2020, Negativ samhällsekonomi

Risk:

Negativ samhällsekonomi påverkar möjligheten att utföra uppdraget enligt Lag (2003:778) om skydd mot olyckor, t.ex. besparingskrav och svårighet att rekrytera Räddningspersonal i Beredskap, RiB.

Åtgärd:

Medlemsråd 2020 genomfört 2020-04-03 och 2020-10-16 med information om verksamhet och ekonomi till representanter från samtliga medlemskommuner.

SÄRF:s medlemsbidrag tillhör i storlek den lägre 1/3 av landets Räddningstjänster. Under flera år har SÄRF drivit verksamhet med underfinansierade budgetar. Med det följer en hög sårbarhet om samhällsekonomi sviktar med besparingar som följd. Risken för neddragningar innebär att de lagställda kraven inte kan upprätthållas inom medlemskommunerna så som lagstiftningen avser, vilket i sin tur grundar sig på systematiska riskbedömningar. Eftergifter i bemanning och färre lokaler kommer främst att drabba förmågan som påverkar förbundets kapacitet ställt mot de risker, kompetens- och resursbehov som finns.

Fordonsparken är ålderstigen på flera håll vilket kan innebära att både anskaffandet av ersättningsfordon som nödvändiga fordons- och redskapsanpassningar för ändamålet blir fortsatt eftersatt.

I en tid då fritid börjar uppskattas mer än lön samt att invånare bor och arbetar på olika orter ökar, har det alltmer blivit svårare att rekrytera. Det beror dels på att det finns en tillgång av personer som har möjlighet att arbeta som deltidstrandman, dels de som är motiverade till att engagera sig i ett samhällsviktigt uppdrag. Själva omsättningen av personal är ofta livssituations- eller åldersrelaterade. Att rekrytera ny personal innebär ytterligare kostnader men framförallt ett erfarenhetstapp när personal lämnar. Det är därför både avhängigt och angeläget att räddningstjänstuppdraget upplevs attraktivt inte bara ur ett individuellt perspektiv men också att kommun och näringsliv anser detsamma samt kan bidra till möjliggörande. Samverkan med huvudarbetsgivare är därför av väsentlig betydelse vilket också har uppmärksammats både från förbund och i media.

Genom RiB-lyftet har flera åtgärder vidtagits såsom "hela SÄRF över ihop", gemensamma övningsplaner inom förbundet, tillsatt chef för RiB och Värn, förbättring av utrustning och lokaler, eftersträva god arbetsmiljö bl. a genom konceptet "friska brandmän" samt anpassade könsneutrala duschar.

Bilaga till ÅRSREDOVISNING 2020

Risk nr 8.9 i riskanalys 2020, Räddningstjänstförmåga

Risk:

Risk att räddningstjänstförmågan har under/över kapacitet. Finns rätt kompetens, rätt fordon och rätt utrustning på rätt plats?

Åtgärd:

Systematiska åtgärder för att upprätthålla och utveckla anpassad räddningstjänstförmåga .

För att ha möjlighet att besvara frågan kring om räddningstjänstförmågan har en under/överkapacitet byggs en systematik upp. Den röda tråden följs genom att utreda och evaluera kapaciteten uppifrån och ned samtidigt nedifrån och upp för att kartlägga aktuell förmåga.

Kraven på förmåga utgår från Lag (2003:778) om skydd mot olyckor. För att sedan konkretisera förmågan görs en riskanalys som identifierar vilken typ av risker och händelser som förmågan ska dimensioneras utefter. Riskanalysen utgör därefter grunden i ett handlingsprogram som omfattar hela verksamheten med mål och strategier.

Förmågebeskrivningarna konkretiseras ytterligare i underliggande styrdokument. Slutligen formaliseras och genomförs utbildningar och övningar med utgångspunkt från förmågebeskrivningar. I denna del av processen ingår bland annat förutsättningar för rätt material och utrustning för att utföra uppgiften samt att kraven på erforderlig arbetsmiljö uppfylls. Den eftersträvade

Bilaga till ÅRSREDOVISNING 2020

effekten skapas genom att strukturera verksamheten från övergripande mål och strategier till individnivå.

Kapaciteten inom räddningstjänsten återfinns i processen. Genomförs utbildning och övning som motsvarar förmågebeskrivningarna? Finns rätt material tillgängligt? Utifrån förmågebeskrivningarna, finns de reella riskerna fortfarande kvar i riskanalysen?

I slutet av 2020 gjordes en kartläggning av denna process. Arbetet pågår att justera förmågebeskrivningarna samt att utbildning och övning får tydligare återkoppling och kartläggning. Under 2021 kommer riskanalysen att uppdateras till följd av krav på nytt handlingsprogram. Struktur för förändring av förmåga skapas för att tydligare knyta an utbildning och övning. Systematiska åtgärder ska efterlevas för att upprätthålla och utveckla anpassad räddningstjänstförmåga.